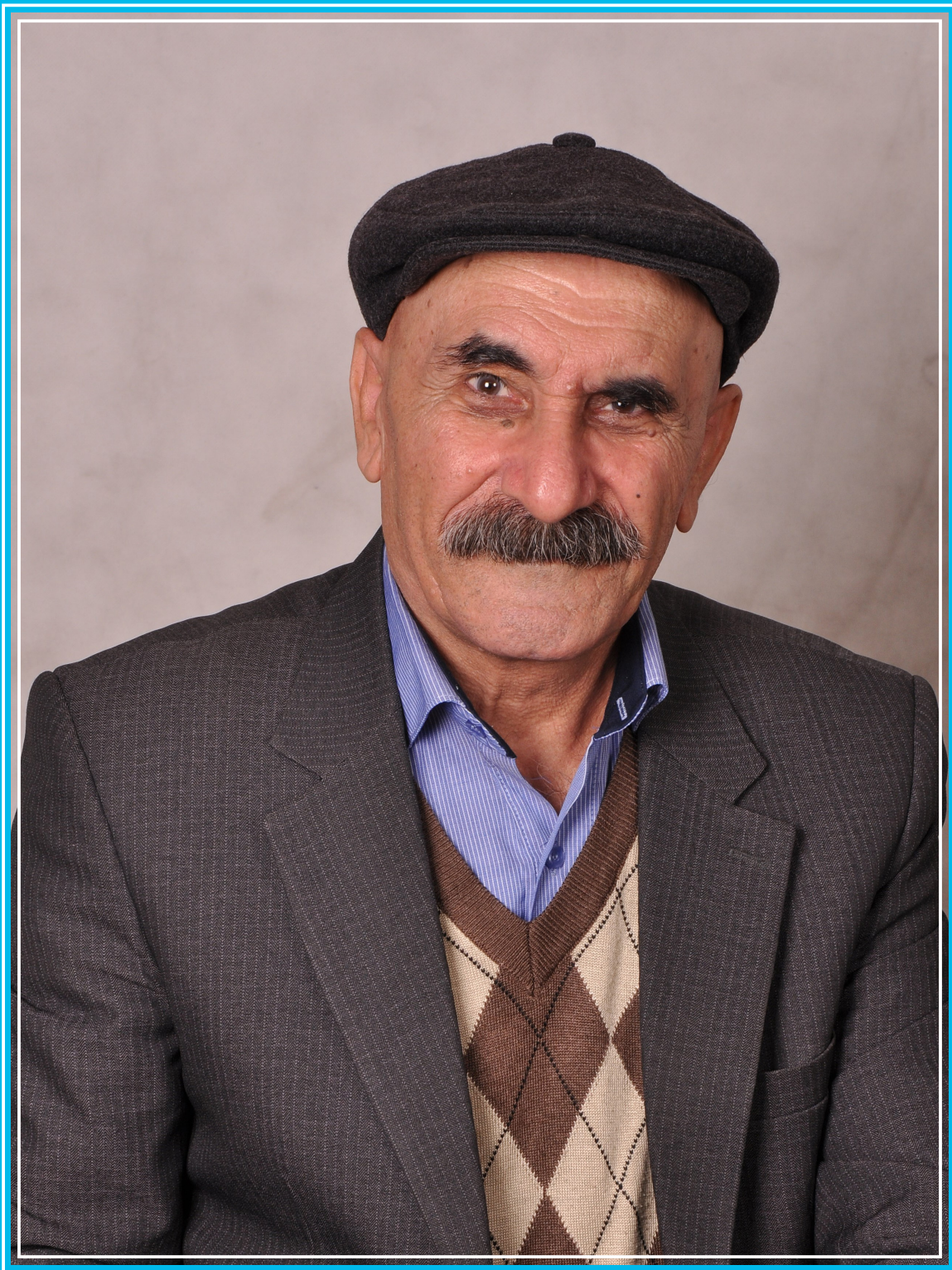

Aylıq Edebi Dergi

آیلىق ادبى درگى

Ustad şair və alim Dr.S.V.Eloğlu
Edebi Köprünün bu sayının qonağıdır

Payız.Aralık.say.43.2025

پاییز. آذر. سای. ۴۳. ۱۴۰۴

BU SAYIDA

Səxavət İzzəti - Əndəlib
İbrahim İlyaslı
Səyyad Ziyadpor
Səmir Kəhhih oğlu
Lalə İsmayıl
Kərim Qurbanzadə
Qəndab Haqverdi
Eloğlu
Gallı Musa
Dr.M.R.Kərimi
Yəqub Nikzad
Şəlalə Dağlarqızı
Tayyib Atmaca
Gülmar Səma
Vüqar Nemət

بو سايدا

سَخَاوَتِ عَزْتِي – عَنَدَلِيب
ابراهيم الياسلي
صياد زيادپور
سمير كهيه اوغلو
لاله اسماعيل
كريم قربانزاده
قنداب حاق وئردى
ائل اوغلو
گاللى موسى
دكتور محمد رضا كريمى
يعقوب نيكزاد
شلاله داغلار قيزى
طيب آتماجا
گلنار سما
ووقار نعمت

QƏZƏL VƏ ONUN XÜSUSİYYƏTLƏRİ

Qəzəl bildirir şairin qüdrətini,

Klassik ədəbiyyatın ən geniş yayılmış şeir janrlarından biri də qəzəldir. Qəzəl ərəb mənşəli sözdür. "Qadına məhəbbət" mənasını bildirir. Yaxın Şərq ədəbiyyatında daha çox istifadə olunur. Müxtəlif bəhrlərdə yazılır. Daha çox ərüz vəzninin həzəc və rəməl bəhrində olur. Beytlərin sayı 5-10 olur. (daha çox 7 beyt)

Qəzəlin ilk beytinin hər iki misrası öz aralarında qafiyələnir :aa. Sonrakı beytlərdə isə birinci misra sərbəst olur, ikinci misra birinci beytin hər iki misrası ilə qafiyələnir: ba,ca, ça,da...

Qəzəlin ilk beyti "mətlə beyt" adlanır. Günəşin doğulduğu yer mənasını bildirir. Bu da qəzəlin ilk beyti olduğunu göstərir.

Azərbaycan Ədəbiyyatı tarixində ana dilində yazılmış ilk qəzəlin müəllifi İzzəddin Həsənoğludur. Ədəbiyyatımızda qəzəlin ən gözəl nümunələrini İmadəddin Nəsimi, Şah İsmayıl Xətayi, Məhəmməd Füzuli və başqaları yaratmışdır.

Bu gün klassik şeir forması olan, həm keçmişdə, həm də indi populyarlığını itirməyən qəzələ meyl getdikcə artır. "Keçmişdə" ona görə deyirəm ki, qəzəl klassik şeirdə hökmüran bir şeir forması idi. Şairlərin hünəri, istedadının dərəcəsi onların qəzəldə necə məharət göstərməsiylə ölçülürdü.

Bu gün Azərbaycan ədəbiyyatının gündəmində olan Qəzəl şeir formasında şairlərimiz tərəfindən dilimizin sağlamlığını özündə yaşadan, günümüzün tələblərinə cavab verən gözəl Qəzəllər yazılmaqdadır.

Klassik ədəbiyyatımızda Qəzəl şeiri çoxunluqla Eşq, Sevgi, İrfan, Təsəvvüf, Fəlsəfə kimi mövzularda yazılırdı bu günkü Qəzəlimizdə şairlər adı gedən mövzuları qoruyub saxlamaqla yanaşı günümüzdə gedəb mürəkkəb mövzulara daha çox yer verirlər.

Bu gün əsil Qəzəl şairi Əruz vəzninin tələblərini əldə bəlgə edib dilimizi Ərəb və Fars dili söz və söz birləşmələriylə doldurmurlar. bunun əksinə Ana dilimiz olan Türk dilinin bütün güc və gözəlliklərini gözə çəkən Qəzəllər yazırlar. Dərgimizin gələn sayı günümüzdə olan Qəzəl və Qəzəl yazan şairlərimizə həsr olacaq.

Sayın şairlərimiz

Səyyad Ziyadpor və Əkrəm Xanım Hacıdən
Yazıları oxuyub imla səhvlərini çıxartdıqlar
üçün təşəkkür edirəm

EDEBİ KÖPRÜ

Aylıq Şeir və Ədəbi Dərgisi
Yönetməni: Səxavət İzzəti
7.ci il.say43.Payız.Aralık.2025
(e-dergi)
edebi.korpu@gmail.com

ادبی کۆرپو

ایلیق شعر و ادبیات ادبی درگی

یۆنتمن: سَخَاوَتِ عَزْتِي

١٤٠٤ جی ایل - پاییز . آذر . سای. ٤٣

Yanık Kərəmiyə Belə Oynama!

يانیق کرمی یه بئله اویناما!

❁ Səxavət İzzəti - Əndəlib

❁ سخاوت عزتی - عندلیب

Oyna veran qalmış xanalar kimi,
Toyu vaxt dönmüş xınalar kimi,
Oyna oğlu itmiş analar kimi,
Bunu bacarmasan hələ oynama!
Yanık kərəmiyə belə oynama!

اوینا وئران قالمیش خانالار کیمی،
تویو وایا دۆنموش خینالار کیمی،
اوینا اوغلو ایتmiş آنالار کیمی،
بونو باجارماسان هله اویناما!
يانیق کرمی یه بئله اویناما!

Xalina diz çöküb gülünə ağla,
Oduna alışıb külünə ağla,
O nakam bəy ilə, gəlinə ağla!
Düşüb keşiş qoyan fələ oynama!
Yanık kərəmiyə belə oynama!

خالینا دیز چۆکوب گولونە آغلا،
اودونا آلیشیب کولونە آغلا،
او ناکام بئی ایله، گلینە آغلا!
دوشوب کیشیش قویان فەلە اویناما!
يانیق کرمی یه بئله اویناما!

Bu səs bir millətin ömür səsidir,
Demə gülməkdir, yumur səsidir,
Kim deyir bu taxta, dəmir səsidir,
Ağlayır əslixan, lələ oynama!
Yanık kərəmiyə belə oynama!

بو سس بیر ملتین عۆمور سسی دیر،
دئمە گولمە جه دیر، یومور سسی دیر،
کیم دئییر بو تاختا، دیمیر سسی دیر،
آغلاییر اصلخیان، لەلە اویناما!
يانیق کرمی یه بئله اویناما!

Dinlə bu havanı özünə qayıt,
Axdığın bulağın gözünə qayıt,
Dədə ocağının közünə qayıt,
Varlığın sovurub yelə oynama!
Yanık kərəmiyə belə oynama!

دینلە بو هاوانی اۆزۈنە قاییت،
آخدیغین بولاغین گۆزۈنە قاییت،
دەدە اوجاغینین کۆزۈنە قاییت،
وارلیغین سوووروب یئلە اویناما!
يانیق کرمی یه بئله اویناما!

Bir Sənsən Könlümdə,

✿ İbrahim İlyaslı

Qəlbimin başında qurulu taxtın,
Köksümün üstündə yerin bəllidi.
Bir sənsən könlümdə, bu gecə haqqı,
Bir də sənsizliyin sitəmləridi.

Payız yarpağıtək saralıb-sollam,
Üstümü almağa qarlı qış gələr.
Qanlı qismətimin qurbanı ollam,-
Bəlalı sevdalar mənə tuş gələr.

Sən də xoş gəlibsən, buyur başa keç,
Könül ovçusunun yeri başdadı.
Mənim kimi şikar görübsənmi heç?-
Mənim tək şikarın yeri başqadı.

Aman ver, söküldü canımın tabı,
Ruhumun qalası baxışlarında.
Mələk “günah”ı var, şeytan “savab”ı
Zalımın balası, baxışlarında.

Mən eşq əsiriyəm, gül sevdalısı,
Bircə bülbüllərə həsədım qalır.
Mən eşqə düşəndə canla düşürəm,
Çıxanda quruca cəsədım qalır.

Qəlbimin başında qurulu taxtın,
Köksümün üstündə yerin bəllidi..
Bir sənsən könlümdə, bu gecə haqqı,
Bir də sənsizliyin sitəmləridi.

بیر سەنسەن کۆنلۆمدە

✿ ابراهيم الياسلى

qəlbimmin başında qurulu taxtın,
köksümün üstündə yerin bəllidi.
bیر sənسن kۆnlۆmdə, bu gəcə haqqı,
bیر də sənSizliğin sitəmləridi.

payız yarpağıtək saralıb-sollam,
üstümü almağa qarlı qış gələr.
qanlı qismətimin qurbanı ollam,-
bəlalı sevdalar mənə tuş gələr.

sən də xoş gəlibsən, buyur başa keç,
könül ovçusunun yeri başdadı.
mənim kimi şikar görübsənmi heç?-
mənim tək şikarın yeri başqadı.

aman ver, söküldü canımın tabı,
ruhumun qalası baxışlarında.
mələk “günah”ı var, şeytan “savab”ı
zalımın balası, baxışlarında.

mən eşq əsiriyəm, gül sevdalısı,
bircə bülbüllərə həsədım qalır.
mən eşqə düşəndə canla düşürəm,
çıxanda quruca cəsədım qalır.

qəlbimmin başında qurulu taxtın,
köksümün üstündə yerin bəllidi..
bیر sənسن kۆnlۆmdə, bu gəcə haqqı,
bیر də sənSizliğin sitəmləridi.

Bənövşənin Qaydına Qalan Şair

❀ Səyyad Ziyadpor

Eyni yerdə doğulsaq da yazıçı, jurnalist, şair və tədqiqatçı «Eloğlu»nu tanımırdım.

Bibisi «Diləfruz» xanım «Xudaafərin» bölgəsində rəhmətlik anamın doğulduğu «Sarıbəyli» kəndində yaşayırdı. yeri gələndə mən də anamla onların toyduyun, və yas törənlərində hazır olurdum. ilk dəfə də adlım şairi həmənin kənddə bibisi oğlu «Əhməd təvəkkül»ün yas törənində, lap dəqiq desəm il dönüşündə gələn qonaqların sırasında tanıyısam.

Savadlı görkəmi və özəl davranışıyla hamıdan fərqli görünürdü. böyük adam olduğunu anlasam da uşaq olduğuma rəğmən dil tapıb danışmağa cəsarət edə bilməmişəm. illər ötdükcə qarşılıqlı tanışlığın ehatəsi daha da genişləniş.

Şairin «Qoşmalar» və «İllərin qanadında» adlı əsərlərini «Əndişeno» İntişaratından əldə edib se-və-sevə oxumuşam və hər oxuduğumda da çeşitli qonulara rast gəlmişəm. ancaq eloğlu poyezyasının məni vurğun edən cəhəti şairin təbiyyətlə ilgilən-məsidir. göy meşələrə payız dolanda zərif canlılar həyatını itirəndə keçidiyi üzüntü hisləridir. ləçyi yolunan bənövşənin qaydına qalmağıdır.

Mamırlı qayaların, sıldırımli dağların, sıx or-manların dözə bilmədiyi ağrını-acını bir əl boyda ürəyə yükləməyidir. örnək üçün aşağıdakı mis-rələri oxuyalım.

Lalə soldu gül soldu
Dağda çiçək qalmadı!
Meşəyə payız doldu
Bir çiylək qalmadı!

Qatarlandı durnalar
Qanadlarında bahar
Elə uçuşdu onlar
Bir kəpənək qalmadı!

Taya bulud uçuldu
Söyüd saçını yoldu
Təbiyyətlə nə oldu?
Məndə ürək qalmadı!

Yaratdığı bədiyi mənzərələri seyr etdiyimdə vaxt

aşırı görüşməyi gərəkli sanırdım. dadı damağımda qalan o görüşlərdən biri də nəsirabad şəhərciyində dayım qutrət nemətpurun evində qonaq olduğumuz gecəyə qayıdır.

Neçəki varam o görüş də yadaşımın mötəbər ar-xivində yaşayacaqdır. o gecə şərayitdən faydalana-raş şairə bir sevgi şeyri oxudum. diqqətlə dinlə-dikdən sonra ədəbi dərnəklərə getməyimi tövsiyə edib biraz da mənə şeyrə gərəkən dil, təxəyyül, məzmun, imaj və estetika rolundan dərs keçdi. yaxşı yadımdadır mənin istəyimlə özünün "Duz yalat" şeyrini mübarək əllərilə şeyir dəftərimə ya-zıb, sonra da incəliklərini açıqladı. onun könüllü oxucusu kimi burda və bakıda işiq üzü görən əsər-lərini dönə-dönə oxumuşam. və neçə-neçə şeyri də dilimin əzbəridir.

Dəyərli göstərişləri mənim yaradıcılığımda önəm-li rol oynadı. istəyini yerinə yetirim deyə ədəbi dərnəklərə yol tapdım. ara-sıra şeyir yazmağım oldu ki nəhayətən «Səxavət bəy İzzəti (Əndəlib)» və dr. «Eloğlu» cənablarının ön sözlərilə cəhənnə-mi satın almaq kitabım işiq üzü qördü.

Mən ilham qanadlı ağ göyərçinəm
Uçaram göylərdə şən arzılar tək
Siz ey göyərçinlər uçaq gəlsənəm
Vətən göylərini ağ geyindirək

Geyinsin əyninə üfüqlər bizi
Çırpınsın göylərin ağ ürəkləri
Çilənsin dünyaya qanadımızdan
Həyat nəğmələri nur lələkləri

Yox, məni uzağa aparma ilham
Torpağa bağliyam torpaq yerimdir
Məni sevənlərdən çox uzaq olsam
Lap ayaq altları uzaq yerimdir.

İlhamı ucsuz-bucaqsız göylərdən enməyən eloğlu-muz hər zaman iradə edib addım atdığı yerlərə baxsa görərki mən adlı öyrəncisi əsim-əsim əsir ayaqları altı.

2025/9/26

بنۋوشەنین قايىدىنا قالان شاعر

❁ صياد زىيادپور (شاعر)

گۆرۈشمەيى گرگلى سانيرىم.

دادى داماغىدا قالان او گۆرۈشلەردىن بىرى دە «نصيرآباد» شەرحىيىندە دايمىم قەدرت نەمت پورون ئۈيىندە قوناق اولدوغوموز گىجەيە قايىدىر. ئىچەكى، واراڭ او گۆرۈشە يادداشيمىن مەتبەر آرخىويىندە ياشايداقىدىر. او گىجە شرايطدن فايدالاناراق شاعىرە بىر سۆڭى شەرى اوخودوم. دىقتلە دىنلەدىكىڭ سونرا ادبى درىكلەر گىتمەيىمى تۈۋىيە ئايدىب بىر از دا مەن شەرى گرگىڭ دىل، تەخىل، مەمۇن، ايمائ و ايسىتتىكا رولوندىن درس كىچدى.

ياخشى يادىمدادىر مەنم ايسىتەيىملە اۋزۇنۇن «دوز يالەت» عنوانلى شەرىنى مەبارك اللەيە شەرى دفتەريە يازىپ، سونرا دا اينجەلىكلىرىنى آچىقلادى.

اونون كۈنۈللۈ اوخوجوسو كىمى بوردا و باكىدا ايشىق اوزو گۆرن ئىرلىرىنى دۈنە- دۈنە اوخوموشام. و نىچە- نىچە شەرى دە دىلەيمىن ازىرىدىر.

دىرلى گۆستىرىشلىرى مەنم يارادىجىلىغىدا اۋنملى رول اوينادى. ايسىتەيىمى يىرنە يىتەيىم دىبە ادبى درىكلەر يول تاپىدىم. آرا- سىرا شەرى يازماغىم اولدو كى نەهايتىن سخاوت بى عزتى (عندلىب) و دوكتور ائل اوغلو جىنابلارىنىڭ اۋن سۆزلىرىلە «جەننىمى ساتىن آلماق» كىتاپىم ايشىق اوزو گۆردو.

مەن ايلەھام قانادلى آغ گۆيەرچىنم
اوچارام گۆيەردە شەن آرزىلار تەك
سىز اى گۆيەرچىنلەر اوچاق گىلسەنم
وطن گۆيەرىنى آغ گىيىندىرك.

گىيىنىنىڭ اينىنە اوفوقلر بىزى
چىرىنىنىڭ گۆيەرىن آغ اورىكلرى
چىلەنسىن دونىايا قانادىمىز دان
حىيات نەغمەلى نور للەكلرى.

يوخ، مەن اوزاغا آبارما ايلەھام
تورپاغا باغلىيىم تورپاق يىرنىمىدىر
مەن سۆنلەردىن چوخ اوزاق اولسام
لاپ آياق آلتلارلى اوزاق يىرنىمىدىر.

ايلەھامى اوچسور بوچاقسىز گۆيەردىن ائىمەين ائل اوغوموز ھەر زامان ايرادە ائىدىب آددىم آتدىغى يىرلەر باخسا گۆرۈكى مەن آدىلى اۋىرنىجىسى اسىم- اسىم اسىر آياقلارلى آلتدا.

عەينى يىردە دوغولساقدە يازىچى، ژورنالىست، شاعىر و تەدقىقاتچى «ائىل اوغۇلۇ» ياخشىدان تەنمىيەردىم. بىيىسى «دىل افروز» خانىم «خدا آفرىن» بۆلگەسىندە رەمەتلىك ئامەن دوغولدوغو «سارى يىلى» كەندىدە ياشايدىر. يىرى گەندە مەن دە ئاملا اونلارنى تۈي- دۈيۈن و ياس تۇرنلرىندە خەزىر اولوردوم. ايلەك دىفە دە آلىم شاعىرى ھەن كەندە بىيىسى اوغلو «أحمد توكلى» ونون ياس تۇرەنىندە، لاپ دىق دىسم ايل دۇنومۇندە گەن قوناقلارنى سىراسىندا تەنمىشام. ساۋادلى گۆرۈكى و اۋزىل داۋرائىشىلا ھامىدان فرقى گۆرۈنوردو. بۆيۈك آدم اولدوغونۇ ئالاسام دا اوشاق اولدوغوما رەمەن دىل تەپىب دانىشمەغا جەسارت ائدە بىلەمەيىش. ايللر اۋتدو كە قارشىلىقلى تەنشىلىغىن احاطەسى داھا دا گىيىشلىب. شاعىرىن «قوشمالار» و «ايللر قانادىندا» آدىلى ئىرلىرىنى «ئەندىشە نو» ئىشاراتىندەن ائدە ائىدىب سۆھ- سۆھ اوخوموشام و ھەر اوخودوغۇمدا دا چىشىتلى قونولار راست گەمەيىش. آنجاق ائل اوغلو پۈيىز ياسىنىن مەن وورغون ائدن جەتە شاعىرىن طەبەتە ايلگىلەنمەيىدىر. گۆي مەشەلەر پەيىز دولاندا ظەرىف جانلىلار حىياتىنى ايتىرنە كىچىردىيى اوزونۇتو چىسلىرىدىر. لىچەيى يولونان بنۋوشەنىن قايىدىنا قالماغىدىر. مەمىرلى قايلارنى، سىلدىرىملى داغلارنى، سىخ اورمانلارنى دۈزە بىلەمەيى آغرىنى- آجىنى بىر ال بويدا اوريە يۈكلەمەيىدىر

اۋرەك اوچون آشاغىداكى مەصرەلرى اوخويالىم

لالە سولدى گۈل سولدى
داغدا چىچەك قالمادى!
مەشەيە پەيىز دولدى
بىر چىيەلەك قالمادى!

قاتارلاندى دورنالار
قانادلارنىدا باھار
ائەلە اوچۇشۇدو اونلار
بىر كەپەنەك قالمادى!

تەيا بولۇد اوچولدى
سۆيۈد سەچىنى يولدى
طەبەتە نە اولدو؟
مەندە اورەك قالمادى!

Eloğlu(Sədyar Əzifə)

Səmir Kəhik oğlu (Ədəbiyyatçı və şair)

Sayın qocaman şair Eloğlu cənabları: «Ölülər saqqız çeynəyir» şeir toplusunun 120 ci səhifəsində- “Payız axşamı” şerində bəyan deyimləri Payız axşamının bədii təsvirləri saz ləfzlərin dadını, "İştiaq" ədəbi

sənətini oyandırmışdır. dördüncü misrasında gərək təşbihlərə dəlalətdir. təşbihi şeirlərin heca vəznində qonu tərkiblərin məsləkini tutan biridir. fikir ifadələrində

qələmi güclü və mərifəti zəngin və məf-kurəli şairdir. ikinci misirada (Ölkələrin) söz gücü cəm siğəsinə işarət edilir. sonra son beytində (Quş kimi) başqa bir siğədə qollanmışdır. bir/ tənha/yalqız təbirində ifadə edilmiş bu xüsusda anlamı məfhum. Eloğlunun ədəbiyyatımızın yapıdlarında kitab rəflərimizdə əsərlərini hala oxuyuruq. hər söz kəndi şairin çağına bağlıdır. mənə hər qədimi şeir qədimi deyil, və nə də hər çağdaş şeirə çağdaş deyildir. etibarında qədimi var çağdaş sayılır, niyə!! Çonk1, aramızda və dillərdə yaşayır, hər qədimi klasik şeir bu zamana qədər yaşayırsa, mənə mütləq çağdaşdır. Eloğlunun yazdığı Payız axşamı şerini aşağıya alıram:

Payız axşamı

Payız axşamı tək əriyir xəyal

Qürbət ölkələrin öföqlərində

Hicran yollarında, yorğun baxışlar

Avara quş kimi boynu çiyinində

Gumanlar darı tək səpilir yola

Duyğular quş kimi yolu eşirlər
Qürbət axşamında, səfil sərgərdan, -
Baxışlar nə yazıq cüggüldəşirlər.

Mən içə bilmədim sevinclərimi
Qürbətdə min kərə neşələndimsə
Qalır lalələrin ovuclarında
Mənim sevinc payım, hələ nədənsə.

İştə Eloğlu budur: şeir mücadiləsini və fikir alıstırmasını milli düşüncəsiylə xə-yalların göylərində dizdirmiş. qürbətliyin acısını, vəhşətliyini bəlrətməmişdir. bir avara quş kimi demiş oda məcburiyyətdən səslənmiş, bəlkə də duyan olur deyərək səsinə, payız axşamının tablosunu yüksək bir səviyədə ortaya atmışdır, söz gəlişi şair Eloğlunun şeirlərində duyğusal gözəlliyi xəlv ədəbiyyatında heyranlığı daha ibrətli görünməkdədir. yazdığı qonuların coşqun ürəkli anamlı mücəssəm şeir tablolarında türk dünyasında mükəmməl şeirlərində sətirlər arasında musiqi ruhsallığını ifadə etmiş və sevimli bir şair kimi tanınmışdır.

O gecə şerində deyir:

Yenə xatirələr aparır mənə

istəklər arzılar

güllənn yerə

Bir gün dodağımnda şirin gülüşlər

Bir gün göz yaşlarım sellənn yerə¹

1- Şeirin qalanın Dərginin son völümündə oxuyun

اٹل اوغلو (صدیاری وظیفه)

❁ سمیر کهیه اوغلو (ادبیاتچی و شاعر)

دویغولار قوش کیمی یولو ائشیرلر
غربت آخشامیندا سفیل سرگردان
باخیشلار نه یازیق جوگولده شیرلر

من ایجه بیلمه دیم سئوینجلریمی
غوربتده مین کره نئشه لندیم سه
قالیر لاله لرین آووجلاریندا
منیم سئوینج پاییم، هله ندنسه..

ایشته اٹل اوغلو بودور: شعر مجاده له سینی و فکیر
ائلشترمه سینی ملی دوشونجه سیله خیالارین
گۆلکه لرینده دیزدیرمیش، غربتلیگی آجیسینی
وحشتلیگی بلیرتمیشدیر، بیر آواره قوش کیمی
دئمیش اودا مجبوریتدن سسلنمیش، بلکی ده دویان
اولور دئیهره ک سسینی، پاییز آخشامین تابلوسونو
یوکسک بیر سویه ده اورتایا آتمیشدیر، سؤز گلیشی
شاعر اٹل اوغلونون شعرلرینده دویغوسال گۆزلیگی
خلق ادبیاتیندا حیرانلیغی داها عبرتلی گورونمکده دیر..
یازدیغی قونولارین جوشقون اورده گلی آنلاملی مجسم
شعر تابلولاریندا تورک دونیاسیندا مکمل شعرلرینده
سطیرلر آراسیندا (موسیقی) روحسالیغینی افاده ایتمیش
وسئویملی بیر شاعر تانینمیشدیر..!
او گنجه، شعرینده دئیور:

یننه خاطرهلر آپاریر منی
ایستکلر آریلار گوللنن یئر.
بیرگون دوداغیمدا شیرین گولوشلر
بیرگون گۆز یاشلاریم سئلله نن یئر..!

«اؤلور ساققیز چئینه ییر» شعر تابلوسونون ۱۲۰ینجی
صحیفه سینده پاییز آخشامی شعرینده بیان دئییملری
پاییز آخشامین بدیعی تصویرلری ساز لفظلرین دادینی،
اشتقاق ادبی صنعتینی اویان دیرمیشدیر. دوردونجو
میصراعیندا گرچک تشبیه لره دلاتدیر. تشبیهی
شعرلرین هئجه وزنینه قونو ترکیبلرین مسلکینی توتان
بیریدیر، فکیر افاده لرینده قلمی گوجلور و معرفتی زنگین
ومفکوره لی شاعر دیر، ایکینجی میصراعدا (اؤلکه لرین)
سؤزجوگو جمع صیغه سینده اشارت ائدیلمیش. سونرا سون
بیتینده (قوش کیمی) باشقا بیر صیغه ده قوللانمیشدیر،
بیر/ تنها/ یالقیز/ تعبیرینده افاده ائدیلمیش بو خصوصدا
آنلامی مفهوم. اٹل اوغلونون ادبیاتیمیزین یاپیتلاریندا
کتاب رفلریمیزده اثرلرینی حالا اوخویوروز، هر سؤز
کندی شاعرین چاغینا باغلی دیر، منجه هر قدیمی
شعر قدیمی دئیل، و نه ده هر چاغداش شعره چاغداش
دئیلیر، اعتباریندا قدیمی شعر وار چاغداش سایلیر،
نییه!! چونکی، آرامیزدا و دیلرده یاشاییر، هر قدیمی
کلاسیک شعر بو زمانا قدار یاشیرسا منجه مطلق
چاغداشدیر. پاییز آخشامی شعر تکرار یایمالانمیشدیر
شعر تابلوسوندا بیرینجی دفعه (۱۲۰)ینجی صحیفه
ده و تکرار (۱۸۰)ینجی سون صحیفه ده. اٹل اوغلونین
یازدیغی پاییز آخشامی شعرینی آشاغیا آلییوروم..

پاییز آخشامی تگ اریبیر خیال
غوربت اؤلکه لرین افق لرینده
هیجران یوللاریندا، یورغون باخیشلار
آوارا قوش کیمی بوینو چیینینده..

گومانلار داری تگ سپیلیر یولا

1- شعرین قالانین درگینین سون بؤلومونده اوخویایلر سنینیز

Xoş Gəldin

خوش گلدين

❁ Lalə İsmayıl

❁ لاله اسماعيل

Ömrünün payız baharın olub,
Çaldım pəncərəni, bir "xoş gəldin"de.
Yolların həsrəti gözümə dolub,
Aşdım dağ-dərənin, dur, "xoş gəldin"de.

Bir sevda içində olmuşam köz-köz,
Necə söyləyirsən, axı necə, "döz"?!
Niyə çətin olub bircə kəlmə söz?!
Uçur bənd-bərəni, yar, "xoş gəldin"de.

Gözündən uzaqda, qütbətdə mənəm,
Baxışında həsrət, dumanam, çənəm,
Özün ki bilirsən, ruhuna tənəm,
Sənsiz dünya mənə dar, "xoş gəldin"de.

Hüsnümə biganə qalarsan solar,
Sən öpməyən teli küləklər yolar,
Boşla gəl inadı, axı nə olar!..
Yağmasın gül üstə qar, "xoş gəldin" de.

Eşqini gizlətmə, haqsızlıq yetər!
Leylinəm, sən mənə Məcnundan betər,
Alıb sevgimizi durnalar ötür,
Hər kəsə eyləyər car, "xoş gəldin"de!

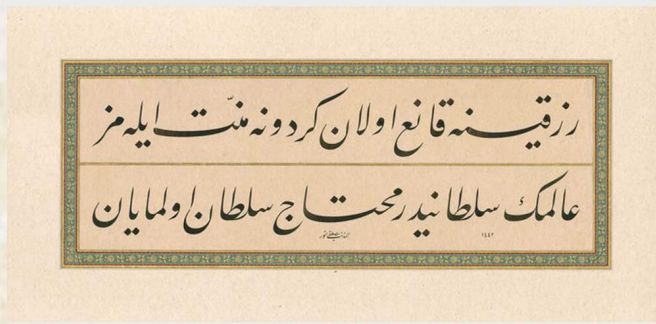
عۆمرونون پاییزی باھارین اولوب،
چالديم پنجره‌نی، بیر «خوش گلدين» دی.
یوللارين حسرتی گۆزومه دولوب،
آشديم داغ-دره‌نین، دور، «خوش گلدين» دی.

بیر سئودا ایچینده اولموشام کۆز-کۆز،
نئجه سؤیله ییرسن، آخی نئجه، «دۆز»؟!
نییه چتین اولوب بیرجه کلمه سۆز؟!
اوچور بند-بره‌نی، یار، «خوش گلدين» دی.

گۆزوندن اوزاقدا، غربتده منم،
باخیشیندا حسرت، دومانام، چنم،
اۆزون کی بیلیرسن، روحونا تنم،
سنسیز دنیا منه دار، «خوش گلدين» دی.

حُسنومه بیگانه قالارسان سولار،
سن اؤپمه‌ین تئلی کولکلر یولار،
بوşلا گل اینادی، آخی نه اولار!..
یاغماسین گول اوسته قار، «خوش گلدين» دی.

عشقینی گیزلتمه، حاقسیزلیق یتیر!
لیلی نم، سن منه مجنون دان بئتر،
آلیب سئوگیمیزی دورنالار اؤتر،
هر کسه ائيله‌یر جار، «خوش گلدين» دی!

Rızkına kâni olan gerdûna minnet eylemez,
Âlemin sultanıdır muhtâc-ı sultân olmayan.

Dr. Eloğlu (Sdyar Vəzifə)

❁ Kərim Qurbanzadə (Yazar və jurnalist)

Əziz dostum «sədyar- vəzifə» ədəbiyyatımızda Eloğlu təxəllüs ilə tanınan şöhrətli şair, yazıçı, jurnalist, tədqiqatçını uzun illərdə tanıram. birinci dəfə olaraq 88-ci illərdə bu imza ilə “Füruği azadı” gündəliyində tanış oldum, öz-özümə deyirdim: görəsən bu kimdir mənim taxma adım ilə şeir yazır!? deyirdim bə Eloğlu olmaq yalnız mənim haqqımdır. olmaz ki, iki «Eloğlu» olsun, ya mən Eloğluyam ya o. axı 80-ci illərin ağır, əzablı zindanlarında bu taxma adı seçmişdim. ona görə də özümü haqqı bilirdim, mən «Eloğlu» olam.

Sən saydığını say gör fələk nə sayır. 90 inci illərdə zamanın cəbri məni Tehrana getmək məcburiyyətində qoydu, “Sabir əncüməni”ni doslarla bərabər qurandan sonra qaradağlı şair, bal dadlı qoşmaların müəllifini yaxından gördüm, onun ədəbi siması ilə tanış oldum, elə o günlərdən Eloğlu ədəbi verişlərimizin, dəvətlərimizin birincilərindən oldu. o zamanacan hər ikimiz də Eloğlu təxəllüs edirdik. günlərin bir günündə "Sabir əncüməni"nin səhnində Eloğlunu- mənim taxma adıma qəsb edən şairi- şeir oxumağa dəvət elədim. o, bir qoşma oxudu qırx ilə yaxındır ki, hələ də dadı damağımdadır.

Yenə yurd salaydıq o yastançada
Yenə o yamacdan külək əsəydi
Oyanıb yuxudan səhər mehinin
Qəfil gəlişindən çiçək əsəydi

Lalanı, nərgizi şəh döyə- döyə
Bir bulud koması qalxaydı göyə
İndicə otaya uçurlar deyə:
Köksümdə çirpinib ürək əsəydi

Ənəydi dağların şələlə qızı
Dilində bir ətək ətri, yarpızı
Urkuyub, atılıb görəndə bizi
Dağlıb üzündə ləçək əsəydi

Səkütü yatıbdır hansı meşənin
Yaşıl dodağında, tər bizövşənin
Ömrü olmayaydı az, bənövşənin
Üstünə çaxdıqca şimşək əsəydi

Quzey ziyalı yazıçı Qəndab - Əliyeva¹ demiş-kən onun ədəbi fəaliyyət dayırması geniş olsa da, daha çox şair kimliyi ilə tanınan «Sədyar Səzifə» öz mısıyasını² yazar imzası ilə, sanki daha da bərkisədmək istəmiş və özünə «Eloğlu» təxəllüsünü seçərək yolunu- məramını başdan açıq-aydın bəyan etmişdir...). o günlərdən aylar- illər ötdü, «Eloğlu»nun yaradıcı həyatı ilə artıq tanış olduqca, onun gözəl, dadlı- duzlu Qoşmalarını gəraylılarını... alavlı misralarını oxuyub yaşadığca başa düşdüm ki, elə ədəbiyyatımızda bir «Eloğlu» imzası yaşamalıdır, o da dr. «sədyar -vəzifə» Eloğlunun imzasıdır.

1- «Qəndab Haqqverdi Əliyeva»

Güney zırası: Sədyar Vəzifə «Eloğlu»nun ədəbi fəaliyyətinə öteri bir baxış. bu yazını Dəgimizin 12-ci səhifəsində oxuya biləriniz

2-Risəlet-Vəzifə

دکتر ائل اوغلو (صدیار وظیفه)

* کریم قربانزاده (بازار، ادبیات چی و ژورنالیست)

ائنه یدی داغلارین شالاله قیزی
دیلین ده بیر اتک عطری، یارییزی
اورکویوب آتیلیب گۆرنده بیزی
داغیلیب اوزونده لئچک اسه یدی

اوتایی، بوتایی شئه دویه- دویه
بیر بولود کومه سی قالخایدی گویه
ایندیجه او تایا اوچولار دئییه
چیرپینیپ کؤکسومده اوره ک اسه یدی.

شمال ضیالی سی یازیچی قنداب - علییئوا^۱ (دئمیشکن اونون ادبی فعالیت دایره سی گنیش اولسا دا، داها چوخ شاعر کیملیگی له تانیان «صدیار وظیفه» اؤز میستیسیاسینی^۲ بازار ایضاسی ایله، سانکی داها دا برکیش دیرمک ایسته مییش و اؤزونه «ئل اوغلو» تخلصونو سئچهرک یولونو- مرامینی باشدان آچیق- آیدین بیان ائتمیش دیر...). اوگونلردن آیلا- ایل لر اؤتدو، «ئل اوغلو» نون یارادیجی حیاتی ایله آرتیق تانیش اولدوقجا، اونون گۆزل، دادلی- دوزلو قوشمالارینی گرایلی لارینی... آلاولی مصراع لارینی اوخویوب یاشادیقجا باشا دوشدوم کی، ائله ادبیاتیمیزدا بیر «ئل اوغلو» امضاسی یاشامالی دیر، او دا دوکتور «صدیار - وظیفه» ائل اوغلونون امضاسی دیر.

۱- «قنداب حاق وئردی علی یئوا»

گونئی ضیاسی: صدیار وظیفه «ئل اوغلو» نون ادبی فعالیتینه اؤتری بیر باخیش.

۲- رسالت- وظیفه

قاینق: ادبیات سئونلر کانالی

عزیز دوستوم «صدیار- وظیفه» ادبیاتیمیزدا ائل اوغلو تخلص ایله تانیان شهرتلی شاعیر، یازیچی، ژورنالیست، تدیقاتچی نی اوزون ایل لردیر تانیرام. بیرنجی دفة اولراق ۷۶- جی ایل لرده بو امضا ایله فروغ آزادی گوندلیگین ده تانیش اولدوم، اؤز- اؤزومه دئییردیم: گۆره سن بو کیم دیر منیم تاخما آدیم ایله شعیر یازییر؟! دئییردیم به ائل اوغلو اولماق یالینز منیم حاقیم دیر. اولماز کی، یکی «ئل اوغلو» اولسون، یامن ائل اوغلو یام یا او.

آخی ائتمیش اینجی ایل لرین آغیر، عذابلی زیندانلارین دا بو تاخما آدی سئچمیشدیم.

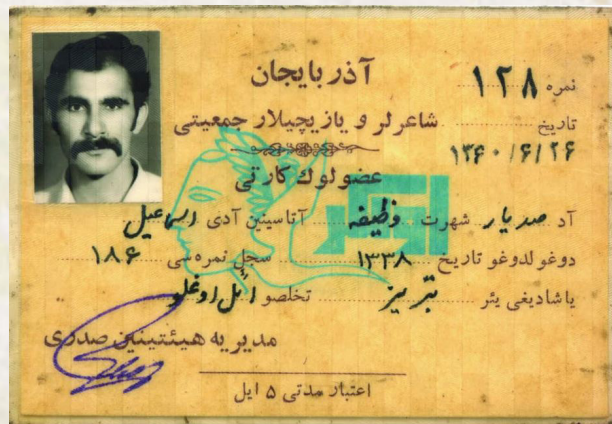
اونا گۆره ده اؤزمو حاقلی بیلیردیم، من «ئل اوغلو» اولام. سن سایدیغینی سای گۆر فلک نه ساییر. یئتمیش اینجی ایل لرده زمانه نین جبری منی تهرانا گئتمک مجبوریتین ده قویدو، صابر انجمنی نی دوسلارلا برابر قوراندان سونرا قاراداغلی شاعیر، بال دادلی قوشمالارین مۆلفی نی یاخیندان گۆردوم، اونون ادبی سیماسی ایله تانیش اولدوم، ائله او گونلردن ائل اوغلو ادبی وئرلیش لریمیزین، دعوت لریمیزین بیرنجی لریندن اولدو. او زمانا هر ایکیمیز ده ائل اوغلو تخلص ائدیردیک. گونلرین بیرگونونده صابر انجمنی نین صحنین ده ائل اوغلونو- منیم تاخما آدیمی غصب اندن شاعیری- شعر اوخوماغا دعوت ائله دیم. او، بیر قوشما اوخودو قیرخ ایل دیر کی، هله ده دادی داماغیمدا دیر.

یئنه یورد سالایدیق او یاستانچادا

یئنه او یاماجدان کولک اسه یدی

اویانیب یوخودان، سحر مئهی نین

قفیل گلیشیندن چیچک اسه یدی

Güney Ziyası: Sədyar Vəzifə Eloğlu

❁ Qəndab Haqverdi (Əliyeva)¹

Gözlərinin nurunu, qəlbinin odunu sözlərə, misralara tökən, ömür-gününü doğma el-oba uğruna ədəbi fəaliyyətə həsr edən Güney Azərbaycan ədəbiyyatının fədakar ziyalılarından biri də "Sədyar Vəzifə Eloğlu"dur. Ədəbi fəaliyyət dairəsi geniş olsa da, daha çox şair kimliyi ilə tanınan Sədyar Vəzifə öz missiyasını yazar imzası ilə, sanki daha da bərkəşdirmək istəmiş və özünə "Eloğlu" təxəllüsünü seçərək yolunu, məramını ta başdan açıq-aydın bəyan etmişdir.

Sədyar Vəzifə İsmayıl oğlu 1959-cu il aprel 2-də Qaradağ mahalının Xudafərin nahiyəsində yerləşən Katdalı Qulubəyli qışlağında bir köçəri ailədə anadan olub. 12 yaşınadək doğma elində böyüyüb, ibtidai təhsilini Cəfərqulu Uşağı qışlağında başa çatdırıb, orta təhsilini "Əhər" və "Təbriz" şəhərlərində bitiribdir. Eloğlu 1978-ci ildən başlayaraq dörd il Təbriz şəhərinin ətrafında olan Mayan kəndində müəllimlik etmiş, sonra Tehrana köçüb bir şirkətdə işləmişdir. O, gənclik illərindən başlayaraq Azərbaycan ədəbiyyatının mütaliəsilə məşğul olmuş, həmin illərdə ilk qələm təcrübələri kimi ana dilimizdə şeirlər yazmağa başlamışdır. Eloğlunun şeiri ilk dəfə 1980-ci ilin avqust ayında Təbrizdə nəşr edilən "Dədə Qorqud" dərgisində çap olunub. Yaradıcılığa şeirlə başlayan Eloğlunun indiyədək iki cild şeir kitabı çap edilib. İlk addımlarından ədəbiyyat aləmində və xalq arasında rəğbətlə qarşılanan şairin əsərləri İran və o taylı-bu taylı Azərbaycan mətbuatında mütəmadi dərc olunub. Hələ 1981-ci ildə mərhum akademik Mirzə İbrahimov o zamanlar şairlər və yazıçılar ittifaqının orqanı olan "Azərbaycan" dərgisində "Cənub sovgatı" başlıqlı məqaləsində Eloğlunun ilk dönmə çap olunan şeirlərini dirəniş ədəbiyyatı kimi dəyərləndirib.

S.V.Eloğlunun "Qoşmalar" adlı ilk şeirlər məcmuəsi 2002-ci ildə Tehrandə "Nəxustin" nəşriyyatında əski

əlifbada çapdan çıxıb. Kitabın ön söz müəllifi tanınmış ədəbiyyatşünas alim Dr.Məhəmmədrza Kərimidir. 120 səhifədən ibarət olan bu kitabda Eloğlunun qoşmaları, gəraylıları və bir sıra sərbəst şeirləri yer alır. Bu şeirlərdən bəzilərinə aşığılar və xanəndələr tərəfindən musiqi bəstələnib şənliklərdə oxunur.

S.V.Eloğlunun "Ölülər saqqız çeynəyir" adlı ikinci şeirlər kitabı dəyərli ədəbiyyatşünas alim Dr.İbad Məmişzadənin (Ağdaşlı) ön sözü ilə 2009-cu ildə Kərəc şəhərində, "Pinar" nəşriyyatında əski əlifbada çap olunub geniş yayılmışdır. Eloğlunu "Milli duyğular şairi" adlandıran İ.Məmişzadə ön sözündə: "Gözəl bir bədii əsər öz xəlqiliyi və orijinallığı ilə seçilir. Xəlqilik xalq kütləsinə bağlılıq və eləcə də sənətkarın mənsub olduğu xalqın milli məfkurəsindən qidalanması deməkdir. Hər bir sənətkarın yaradıcılıq bacarığını məhz həmin meyarla ölçmək olar. Təsədüfi deyildir ki, qara qüvvələr əsrlər boyu sənətkarları öz həqiqi istiqamətindən yayındırmaq üçün həmişə onları xalq kütləsindən və milli duyğulardan uzaqlaşdırmağa çalışmışlar. Əvvəllər Avropada, sonralar isə vətənimizdə üzdənirək ziyalıların saqqız kimi çeynədiyi "sənət, sənət üçündür" şüarı da həmin ideyalara qulluq edirdi. ...Lakin əsl sənətkarlar heç də bu saxtakarlıqlara uymayıb, realizm yaradıcılıq metoduna və onun estetik meyarlarına sadıq qalıblar", - yazır, "Ölülər saqqız çeynəyir" kitabını yüksək qiymətləndirir və daha sonra "...Azərbaycan şeirinə gəldikdə isə deməliyik ki, bu diyarın sənətkarları bütün dövrlərdə möhkəm addımlar atmış və doğma poeziyamızı bütün yanlışlıqlardan qoruyub saxlamışlar. Molla Pənah Vəqif realist şeirimizin əsasını qoyaraq onu öz xələflərinə tapşırırmışdır. Sonralar onun müxtəlif qolları, xüsusilə tənqidi realizm Mirzə Ələkbər Sabir kimi dahililər və digər "Molla Nəsirəddin"çilər vasitəsilə genişləndirilmiş və öz yüksək zirvəsinə çatdırılmışdır. Söz yoxdur ki, Azərbaycan realizmi öz sevgi və gözəllik cəhətini aşığılarımıza və ümumiyyətlə, aşığı

ədəbiyyatında fəaliyyət göstərən şairlərimizə borcludur. Bu yolun ulduzları Aşıq Ələsgər, Səməd Vurğun, Hüseyn Arif, Zəlimxan Yaqub kimi sənətkarlardır. İranda rəhmətlik B.Q.Səhəndin "Sazımın sözü" əsəri və ustad Şəhriyarın "Heydər baba"sı xalqa bağlı sənət əsərlərinin yaranmasına böyük təkan verdi. Bax bizim Eloğlumuz həmin nəslin davamıdır...", - qənaətilə kitabın müəllifini qürurla öyür.

Milli ədəbiyyat sevdası və təəssübkeşlik duyğuları Eloğluda gənc yaşlarından baş qaldırmışdır. 1980-ci ildən ustad Yəhya Şeyda, Hilal Nasiri, Abbas Bariz, Abbas Sabiri və başqa qələm sahibləri ilə birlikdə Təbrizdə yaranan "Azərbaycan şairlər və yazıçılar cəmiyyəti"nin fəal və rəsmi üzvlərindən olaraq cəmiyyətdə çalışmış və iclaslarında iştirak etmişdir. "Azərbaycan şairlər və yazıçılar cəmiyyəti" qapanıldıqdan sonra da Tehran şəhərinə köçüb 1984-cü ilin əvvəlindən Tehranda şair və yazıçı dostları: Muradəli Qureyşi Qaflantı, Bürcəli Qureyşi Türkoğlu, Həsən Riyazi (Həsən İldirim), Səid Bəzli (Aydın Təbrizli), Məhəmməd Qasimi (Aqşin Ağkəməli), Cəbrail Seyfi Heris, Hüseyn Seyfi Heris (Ağyarlı), Cəmişid Şeybani Avçı, Qadiri Cəfəri Quruçaylı ilə birlikdə o mühitdə türkdillə şair və yazarlar üçün yaradılan "Arzu karvanı" adlı ədəbi dərnəyin banilərindən olmuş və o illərdə iclasları ancaq evlərdə keçirilə bilən ədəbi dərnəyi idarə edənlərdən olmuşdur. S.V.Eloğlu 1994-cü ildən sonra ilk baniləri Müzəffər Dirəfşi, Səyid Müniri, ustad Behzad Behzadi, Əliqulu Katibi, Haşım Tərhan, Hüseyn Şəhrək və digər sairələrin iştirakı ilə yaranan məşhur "Mirzə Ələkbər Sabir" adına ədəbi dərnəyin daimi üzvlərindən olmuş və dərnəyin tədbirlərində yaxından iştirak etmişdir. O, 1998-ci ildə Tehran Bələdiyyəsinin mədəniyyət saraylarından olan Hünəri Hövzənin mərkəzi binasında həftədə bir gün keçirilən "Türkcə şeir tənqidi" axşamları adlanan ədəbi iclasların təşkilatçılarından olmuşdur. Bu ağır ədəbi çalışmada onun şair və yazıçı həmkarları İbad Məmişadə Ağdaşlı, Bağır Rəşadət, Hüseyn Şəhrək, Mirzə Rəsul İsmayilzadə, Mehdi Əbdüllahi olmuşdur. Beş il ərzində ardıcıl olaraq hər həftənin birinci günləri təşkil edilən o şeir tənqidi axşamlarının o illərdə Tehran ədəbi mühitində türk ədəbiyyatı ilə maraqlanan gənc ədəbi nəslin yetişdirilməsində böyük rolu olmuşdur.

S.V.Eloğlu eyni zamanda uzun illər mətbuat orqanlarında çalışmışdır. O, "Azərbaycan (türk) dili dərnəyi"nin bülleteni, "El dili və ədəbiyyatı" nəşriyyəsi, "Ərk" qazeti və "Peyki-Azər", "Xudafərin", "Azəri", "Dilmac", "El ədəbiyyatı" kimi dərgilərin redaksiya heyətində fəaliyyət göstərmiş, bəzilərinə təsisçi və ya baş redaktoru olmuşdur.

Fars dilinə hakim olması Eloğlunun aradırmaçı əzmini və ruhunu daha da gücləndirmiş, ədəbiyyatşünaslıq fəaliyyətini genişləndirmişdir. Onun əlyazmalar üzərindəki işləri xüsusilə diqqətəlayiqdir. Şairin poetik axtarışları kitabxanalarda küncdə, bucaqda gözdən uzaq qalan hər vərəqdə, hər sətirdə Vətən axtarışlarına çevrilmişdir. O, "Divani-Nizami" [Gəncəvi] (Xədiviyyə əlyazması), "Divani-Vali", "Divani-Şükri", "Bəxtiyarname", "Oğuzname" və "Səlcuqname", "Divani-Şeyx Nizami", "Qəzəliyyəti-türki", Məhəmməd Füzulinin indiyədək üzə çıxmayan bir qəsidə və bir müləmmə qəzəlini, yeni tapılan bir farsca-türkcə müləmmə qəzəlini əlyazmalar arasından tapıb ilk dəfə olaraq mətbuatda yayımlamışdır.

Şairlər haqqında yazdığı ədəbi baxışları və klassik əlyazmalar haqqında "Axtarışlar-tapıntılar" başlıqlı elmi-ədəbi məqalələri İranda yayımlanan "Dədə Qurqud", "Varlıq", "Füruği-Azadi", "Məhdi-Azadi", "Fəcri-Azərbaycan", "Əxtər", "Yol", "Azəri", "Ümidi-Zəncan", "Bahari-Zəncan", "Ərk", "Günəş", "Dilmac", "Peyki-Azər", "Xudafərin", "Bayram", "Araz", "Aftabi-Azərbaycan" və başqa türkdilli dərgi və qazetlərdə dərc edilmişdir.

1946-cı ildə Cənubi Azərbaycanda yaranan Milli Hökumətin mübarizə yollarını əks etdirən "Telli Məmi" adlı romanı 2002-ci ilin may ayından başlayaraq Ərdəbil şəhərində nəşr olunan "Araz" həftəliyində ardıcıl saylarda çap edilmişdir. "Xuduş" romanı isə ustad Behzad Behzadinin Tehrandə nəşr etdirdiyi "Azəri" dərgisində silsilə şəklində dərc olunubdur.

S.V.Eloğlunun "İllərin qanadında" (Cənubi Azərbaycan şeir antologiyası), türkcə "Divani-Nizami Gəncəvi" (yeni tapılan "Xədiviyyə" nüsxəsi), türk

cə "Divani-Şeyx Nizami" (Ayətullah Gulpayqani kitabxanasında olan nüsxə), "Arxada qalan illər" (Hüseyn Arif ilə şəirləşmələri və xatirələri, tərtib edən və nəşri Q.H. Əliyeva) adlı kitabları da nəşr edilmişdir.

S.V.Eloğlu Quzey Azərbaycanda yaşayan məsləkdaşlarının əsərlərini kiril və latın əlifbasından əski əlifbaya köçürüb çap etdirmişdir: Mövlud Süleymanlının "Söz içində söz", Səlahəddin Xəlilovun "Şərq və Qərb", İsmayıl Vəliyevin "Bilqamış dastanı" və s.

O, indiyədək çap olunmuş onlarla kitabın müqəddimə və ön sözlərini yazıbdır ki, bunlardan Məhəmməd həsən Yusfinin "El sözləri", Pərvyaz Yekani Zarenini "Azərbaycan şifahi el ədəbiyyatına bir baxış", Bəxtiyar Vahabzadənin "Payız düşüncələri", türkcə "Hafiz qəzəlləri", Mirzə Ələkbər Sabirin "Hophopnamə", Vuqar Nemətin "Səni qayalara çağıracağam" Aşıq Kamandar Əfəndiyevin "Borçalı laylası", Qulamhüseyn Saidi "Bəyəl əzalıları", Hüseyn Seyf Herisin "Günəşə sarı", Bəhrüz İmaninin "Gözlərini aç". Məhərrəm Fərzanənin "İstək zirvəsi", Cəmşid Şeybaninin "Bayatı bulağı", Cavad Dərbəndinin "Aşıqlar dün-

yası"nı, Aşıq Mərağeyinin "Qəzəllər"ini, Ramiz Məmməd zadənin "Həmişə sən gələsən", Əliqulu Katbi Ağquşun "Təzə bayatılar", Abdullah Kazımı Qarabulağın "Ata-babalar sözü", Abbas Dehqaninin "Bayatı boxçası" və s. qeyd etmək olar.

Fədakar ziyalımız 2005-ci il dekabrın 25-də Azərbaycan ədəbiyyatının və fəlsəfi fikrinin təbliğin-dəki xidmətlərinə və maarifçilik fəaliyyətinə görə Azərbaycan Universitetinin "Fəxri Fərmanı" ilə təltif olunmuşdur.

Bu günlərdə şair, nasir, ədəbiyyatşünas, mətnşünas və araşdırmaçı Sədyar Vəzifə Eloğlunun 65 yaşı Cənubi Azərbaycanda geniş qeyd olunur. Biz də elimizin daim zirvələrə can atan vətən və millətsevər oğlunu Azərbaycan ədəbi cameəsi adından təbrik edir, ona cansağlığı və yeni yaradıcılıq uğurları arzulayırıq.

1- AMEA Ədəbiyyat İnstitutunun əməkdaşı, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru

Sağdan: Axşın Ağkəmərlı, Eloğlu, Mırza Rəsul İsmailzadə, Ustad Behzadınin dostu, Ustad Behzad Behzadı

گوشتی ضیاسی: صدیار وظیفه ائل اوغلو

❁ قنداب حاق وئردی (علیئوا)❁

عالمینده و خالق آراسیندا رغبتله قارشیلانان شاعرین اثرلری ایران و او تایلی- بو تایلی آذربایجان مطبوعاتیندا متمادی درج اولونوب. هله ۱۹۸۱-جی ایلده مرحوم آکادمیک میرزه ابراهیم اوو او زامانلار شاعرلر و یازیچیلار اتفاقی نین اورقانی اولان "آذربایجان" درگی سینده "جنوب سووقاتی" باشلیقلی مقاله سینده ائل اوغلونون ایلک دؤنم چاپ اولونان شعرلرینی دیره نیش ادبیاتی کیمی دیرلندیریب.

صدیار وظیفه ائل اوغلونون "قوشمالار" آدلی ایلک شعرلر مجموعه سی ۲۰۰۲-جی ایلده تهراندا «نخستین» نشریاتیندا اسکى الیفبادا چاپدان چیخیب. کیتابین اؤن سؤز مؤلفی تانیمنیش ادبیاتشناس عالیم دکتر محمد رضا کریمی دیر. ۱۲۰ صحیفه دن عبارت اولان بو کیتابدا ائل اوغلونون قوشمالاری، گرایلی لاری و بیر سیرا سربست شعرلری یئر آلیب. بو شعرلردن بعضی لرینه عاشیق لار و خواننده لر طرفیندن موسیقی بستمه له نیب شنلیک لرده اوخونور.

صدیار وظیفه ائل اوغلونون «اؤلور ساققیز چئینه ییر» آدلی ایکینجی شعرلر کیتابی دیرلی ادبیاتشناس عالیم ذکر عباد ممیزاده نین (آغداشلی) اؤن سؤز ایل ۲۰۰۹-جو ایلده کرج شهرینده، "پینار" نشریاتیندا اسکى الیفبادا چاپ اولونوب گئیش یاییلمیشدیر. ائل اوغلونو "میللی دویغولار شاعری" آدلان دیران عباد ممیزاده اؤن سؤزنده: "گؤزل بیر بدیعی اثر اؤز خلقیلیبی و اوربزناللیغی ایله سئچیلیر. خلقیلیک خالق کوتله سینیه باغلیلیق و ائله جه ده صنعتکارین منسوب اولدوغو خالقین ملی مفکوره سیندن قیدالانماسی دئمکدیر. هر بیر صنعتکارین یارادیجیلیق باجاریغینی محض همین معیارلا

گؤزلری نین نورونو، قلبی نین اودونو سؤزلره، میصراعلارا تۆکن، عؤمور-گونونو دوغما ائل- اوبا اوغرونا ادبی فعالیتته حصر ائدن گوشتی آذربایجان ادبیاتی نین فداکار ضیالی لاریندان بیرى ده صدیار وظیفه ائل اوغلودور. ادبی فعالیت دایره سی گئیش اولسا دا، داها چوخ شاعر کیملیگیله تانیان صدیار وظیفه اؤز میسسییاسینی^۲ یازار امضاسی ایله، سانکی داها دا برکیشدیرمک ایستهمیش و اؤزونه «ئل اوغلو» تخلصونو سئچهرک یولونو، مرامینی تا باشدان آچیق-آیدین بیان ائتمیشدیر.

صدیار وظیفه اسماعیل اوغلو -۱۹۵۹-جو ایل آپریلین ۲-ده قاراداغ ماحالی نین خدافرین ناحیه سینده یئرلشن «کاتدالی قولوبیلی» قیشلاغیندا بیر کۆچری عائلده آنادان اولوب. ۱۲ یاشینداک دوغما ائلینده بؤیوب، ابتدای تحصیلینی جعفرقولو اوشاغی قیشلاغیندا باشا چاتدیریب، اورتا تحصیلینی اهر و تبریز شهرلرینده بیتیریب. ائل اوغلو ۱۹۷۸-جی ایلدن باشلا یاراق دؤرد ایل تبریز شهری نین اطرافیندا اولان مایان کندینده معلملیک ائتمیش، سونرا تهراندا کۆچوب بیر شیرکتده ایشله میشدیر. او، گنجلیک ایللریندن باشلا یاراق آذربایجان ادبیاتی نین مطالعه سیله مشغول اولموش، همین ایللرده ایلک قلم تجربهلری کیمی آنا دیلیمیزده شعرلر یازماغا باشلامیشدیر. ائل اوغلونون شعرى ایلک دفعه ۱۹۸۰-جی ایلین اوقوست آییندا تبریزده نشر ائدیلن «دده قورقود» درگی سینده چاپ اولونوب. یارادیجیلیغا شعرله باشلایان ائل اوغلونون ایندییه دک ایکى جیلده شعر کیتابی چاپ ائدیلب. ایلک آدیملاریندان ادبیات

اؤلورد کئچیریله بیلن ادبی درنه‌یی اداره ائندلردن اولموشدور. صدیار وظیفه ائل اوغلو ۱۹۹۴-جو ایلدن سونرا ایلک بانیلری مظفر درفشی، سید منیری، اوستاد بهزاد بهزادی، علی قولو کاتبی، هاشیم ترلان، حسین شهرک و سایره‌لرین ایشتیراکی ایله یارانان مشهور "میرزه علی اکبر صابر" آدینا ادبی درنه‌یین دایمی عضولریندن اولموش و درنه‌یین تدبیرلرینده یاخیندان ایشتیراک ائتمیشدیر. او، ۱۹۹۸-جی ایلده تهران بلدییه‌سی‌نین مدنیت سارایلاریندان اولان هنری حوزنه‌نین مرکزی بیناسیندا هفته‌ده بیر گون کئچیریلن «تورکجه شعر تنقیدی» آخشاملاری آدلانان ادبی ایجلاسارین تشکیلاتچیلاریندن اولموشدور. بو آغیر ادبی چالیشمادا اونون شاعر و یازیچی همکارلاری عباد ممیزاده آغداشلی، باقر رشادتی، حسین شهرک، میرزه رسول اسماعیل‌زاده، مهدی عبداللهی اولموشدور. بئش ایل عرضینده آردیجیل اولاراق هر هفته‌نین بیرینجی گونلری تشکیل ائدیلن او شعر تنقیدی آخشاملاری‌نین او ایللرده تهران ادبی محیطینده تورک ادبیاتی ایله ماراقلانان گنج ادبی نسلین یئنی‌شیدیریلمه‌سینده بؤیوک رولو اولموشدور.

صدیار وظیفه ائل اوغلو عینی زاماندا اوزون ایللر مطبوعات اورقانلاریندا چالیشمیشدیر. او، «آذربایجان (تورک) دیلی درنه‌یی»‌نین بوللتنی، «آئل دیلی و ادبیاتی» نشریه‌سی، «ارک» قازنتی و «پیک-آذر»، «خدافرین»، «آذری»، «دیلماج»، «آئل ادبیاتی» کیمی درگی‌لرین رئاکسییا هئیتینده فعالیت گؤستریش، بعضی‌لری‌نین سه تأسیس‌چی و یا باش رئاکتورو اولموشدور.

فارس دیلینه حاکم اولماسی ائل اوغلونون آراشدیرماچی عزمینی و روحونو داها دا گوجلندیرمیش، ادبیات‌شوناسلیق فعالیتینی گئیشلندیرمیشدیر. اونون الیازمالار اوزرینده‌کی ایشلری خصوصیه دقته‌لایقیدیر. شاعرین پوئتیک آختاریشلاری کیتابخانالاردا کونج‌ده، بوجاق‌دا گؤزدن اوزاق قالان هر ورقده، هر سطرده وطن آختاریشلارینا چئوریلیمیشدیر. او، «دیوانی-نظامی» [گنجوی] (خدیویه الیازماسی)، «دیوانی-والی»، «دیوانی-شکری»، «بختیارنامه»، «اوغوزنامه» و «سلجوقنامه»، «دیوانی-شیخ نظامی»، «غزلیات تورکی»، محمد فضولی‌نین ایندییه‌دک اوزه چیخمایان بیر قصیده و بیر ملمع غزلینی، یئنی تاپیلان بیر فارسجا-تورکجه ملمع غزلینی الیازمالار آراسیندان تاپیب ایلک دفعه اولاراق مطبوعاتدا یایملامیشدیر.

شاعرلر حاقیندا یازدیغی ادبی باخیشلاری و کلاسسیک الیازمالار حاقیندا «آختاریشلار-تاپیتیلار» باشلیقلى علمی-ادبی مقاله‌لری ایراندا یایمیلانان «دده قورقود»، «وارلیق»،

اؤلچمک اولار. تصادفی دئییلدیر کی، قارا قووه‌لر عصرلر بویو صنعتکارلاری اؤز حقیقی ایستقامتیندن یاییندیرماق اوچون همیشه اونلاری خالق کوتله‌سیندن و ملی دویغولاردان اوزاقلاندیرماغا چالیشمیشلار. اؤل لر آوروپادا، سونرالار ایسه وطنیمیزده اوزدن ایراق ضیاء‌لیلارین ساققیز کیمی چئینه‌دییی «صنعت، صنعت اوچوندور» شعارى دا همین ایدئیلارلا قوللوق ائدیردی. ...لاکین اصل صنعتکارلار هئچ ده بو ساختاکارلیقلارلا اویماییب، رئالیزم یارادیجیلیق مئتودونا و اونون انستتیک معیارلارینا صادق قالیبلار، - یازیر، «اؤلور ساققیز چئینه‌ییر» کیتابینی یوکسک قییمتlendirیر و داها سونرا «...آذربایجان شعرینه گلدیکه ایسه دئمه‌لی‌ییک کی، بو دیارین صنعتکارلاری بوتون دؤورلرده محکم آدیملار آتمیش و دوغما پونزیامیزی بوتون یانلیشلیقلاردان قورویوب ساخلامیشلار. موللا پناه واقف رئالیست شعریمیزین اساسینی قویاراق اونو اؤز خلفلرینه تاپشیرمیشدیر. سونرالار اونون مختلیف قوللاری، خصوصیه تنقیدی رئالیزم میرزه علی اکبر صابر کیمی داهی لر و دیگر "ملانصرالدین"چیلر واسطه‌سیله گئیشلندیریلیمیش و اؤز یوکسک ذروه‌سینه چاتدیریلیمیشدیر. سؤز یوخدور کی، آذربایجان رئالیزمی اؤز سؤگی و گؤزلیک جهتمینی عائیشیقلازمیزا و عمومیتله، عاشیق ادبیاتیندا فعالیت گؤسترن شاعرلریمیزه بورجلودور. بو یولون اولدوزلاری عاشیق علسگر، صمد وورغون، حسین عارف، زلیمخان یعقوب کیمی صنعتکارلادیر. ایراندا رحمتلیک ب.ق.سهندین "سازیمین سؤزو" اثری و اوستاد شهریارین "حئیدر بابا"سی خالقا باغلی صنعت اثرلری‌نین یارانماسینا بؤیوک تکان وئردی. باخ بیزیم ائل اوغوموز همین نسلین داوامیدیر...» - قناعتیه کیتابین مؤلفینی قورورلا اؤیور.

ملی ادبیات سئوداسی و تعصب کئشلیک دویغولاری ائل اوغلودا گنج یاشلاریندان باش قالدیرمیشدیر. ۱۹۸۰-جی ایلدن اوستاد یحیی شیدا، هیلال ناصری، عباس بارز، عباس صابری و باشقا قلم صاحب‌لری ایله بیرلیکده تبریزده یارانان «آذربایجان شاعرلر و یازیچیلار جمعیتی»‌نین فعال و رسمی عضولریندن اولاراق جمعیتده چالیشمیش و ایجلاساریندا ایشتیراک ائتمیشدیر. «آذربایجان شاعرلر و یازیچیلار جمعیتی» قایانیلاندان سونرا دا تهران شهرینه کؤچوب ۱۹۸۴-جو ایلین اولیندن تهراندا شاعر و یازیچی دوستلاری: مرادعلی قریشی قافلاتی، بورجه‌لی قریشی تورک اوغلو، حسن ریاضی (حسن ایلدیریم)، سید بذلی (آیدین تبریزی)، محمد قاسمی (آقشین آگمرلی)، جبرائیل سیفی هریس، حسین سیفی هریس (آغیارلی)، جمشید شیبانی آوچی، قادر جعفری قوروچایلی ایله بیرلیکده او محیطده تورک دیللی شاعر و یازارلار اوچون یارادیلان "آرزو کاروانی" آدلی ادبی درنه‌یین بانیلریندن اولموش و او ایللرده ایجلاسارلاری آنجاق

سۆزلىرىنى يازىبدىر كى، بونلاردان محمدحسن يوسفى نىن «اىل سۆزلىرى»، پرويز يىككىنى زارع نىن «آذربايجان شيفاهى اىل ادبياتىنا بير باخيش»، بختيار وهابزاده نىن «پاييز دوشونجه لىرى»، توركجه «حافظ غزلىرى»، ميرزه على اكبر صابرين «هوپ هوپ نامه»، ووقار نعمتين «سنى قايلارا چاغيراجام» عاشيق كاماندار افندى يئوين «بورچالى لايلاسى»، غلام حسين ساعدى «بيل عزاليارى»، حسين سيف هريسين «گونشه سارى»، بهروز ايمانى نىن «گۆزلىرى آچ»، محرم فرزانه نىن «ايسىك ذيره سى»، جمشيد شيبانى نىن «باياتى بولاغى»، جواد دربندى نىن «عاشيقلار دونياسى» نى، عاشيق مراغه يى نىن «غزلىرى» نى، راميز ممدزاده نىن «هميشه سن گله سن»، على قولو كاتىبى آغ قوشون «تزه باياتيلار»، عبدالله كاظمى قارابولاغين «آتا-بابالار سۆزو»، عباس دهقانى نىن «باياتى بوخچاسى» و س. قىد ائتمك اولار.

فداكار ضيالىمىز ۲۰۰۵-جى ايل دىكابرين ۲۵-ده آذربايجان ادبياتى نىن و فلسفى فيكرى نىن تبليغينده كى خيدمتلرينه و معاريفچىلىك فعاليتينه گۆره آذربايجان اونيوترسيتتى نىن «فخرى فرمانى» ايله تلتيف اولونموشدور.

بو گونلرده شاعر، ناثر، ادبياتشوناس، متن شوناس و آراشديرماچى صديار وظيفه ائل اوغلونون ۶۵ ياشى آذربايجاندا گنىش قىد اولونور. بيز ده ائلىمىزىن دايم ذيره لره جان آتان وطن و ملت سؤور اوغلونو آذربايجان ادبى جامئەسى آيدندان تبريك ائدير، اونا جانساغليغى و يئنى ياراديجىلىق اوغورلارى آرزولاييريق.

۱- آذربايجان مىلى علملر اكاديمياسى ادبيات اينستيتوتونون امكداشى، فيلولوگيا اوزره فلسفه دوكتورو

۲- وظيفه سىنى، رسالتىنى

«فروغ آزادى»، «مهد آزادى»، «فجر آذربايجان»، «اختر»، «يول»، «آذرى»، «اميد زنجان»، «بهار زنجان»، «ارك»، «گونش»، «ديلماج»، «پيك آذر»، «خدافرين»، «بايرام»، «آراز»، «آفتاب آذربايجان» و باشقا توركدىلى درگى و قازئتلرده درج ائدىلميشدير.

۱۹۴۶-جى ايلده آذربايجاندا يارانان مىلى حكومتين مبارزه يوللارنى عكس ائتديرين «تئلى مى» آدلى رومانى ۲۰۰۲-جى ايلين ماي آيىندا باشلاياراق اردبيل شهربنده نشر اولونان «آراز» هفته ليگينده آرديجيل سايلاردا چاپ ائدىلميشدير. «خودوش» رومانى ايسه اوستاد بهزاد بهزادى نىن تهراندا نشر ائتديرديگى «آذرى» درگى سىنده سىلسيله شكلىنده درج اولونوبدور.

صديار وظيفه ائل اوغلونون «ايللرين قاناديندا» (جنوبى آذربايجان شعر آنتولوگياسى)، توركجه «ديوانى-نظامى گنجوى» (يئنى تايلان «خديو» نسخه سى)، توركجه «ديوانى-شيخ نظامى» (آيت الله گلپايگانى كيتابخاناسيندا اولان نسخه)، «آرخادا قالان ايللر» (حسين عارف ايله شعرلشمه لرى و خاطيره لرى، ترتيب ائدهنى و ناشيرى ق.ه. على يئوا) آدلى كيتابىلارى دا نشر ائدىلميشدير.

صديار وظيفه ائل اوغلو قوزنى آذربايجاندا ياشايان مسلكداشلارى نىن اثرلرىنى كيрил و لاتين اليقباسيندان اسكى اليقبايا كۆچوروب چاپ ائتديرميشدير: مولود سليمانلى نىن «سؤز ايچينده سؤز»، صلاح الدين خليلوون «شرق و غرب»، اسماعيل ولى يئوين «بيلقاميش داستانى» و س.

او، ايندييه دك چاپ اولونموش اونلارلا كيتابين مقدمه و اؤن

Mərhum ustad Behzad Behzadı və Dr. Eloglu

Zirvə

❁ Eloğlu

A zirvə yapışib ətəklərindən
Köksünə dırmanan duman olaydım
Sürüdən arxayın, eldən arxayın
Bir daşa söykənən çoban olaydım.

İçəydim ətrini gülün- yarpızın
Əməydim sütünü əriyən buzun
O bulaq başında yanan ulduzun
Qəlbində gizlənən güman olaydım.

Yenə yol salaydım irəmələrdə
Qalxıb öfüqlərdə itəydim birdə
Şimşəkdən şimşəyə od qonan yerdə
Alışan olaydım, yanan olaydım.

زیروه

❁ ائل اوغلو

آ زیروه یاپیشیب اتکلریندن
کۆکسونه دیرمانان دومان اولایدیم
سورودن آرخایین، ائلدن آرخایین
بیر داشا سؤیکه نن چوبان اولایدیم.

ایچه یدیم عطرینی گولون یارییزین
امه یدیم سوتونو ارییه ن بوزون
او بولاق باشیندا یانان اولدوزون
قلبینده گیزله نن گومان اولایدیم.

یئنه یول سالایدیم ایره مه لرده
قالخیب افقلرده ایته یدیم بیرده
شیمشکدن شیمشگه اود قونان یئرده
آلیشان اولایدیم، یانان اولایدیم.

✿ Gallı Musa

✿ گاللی موسی

Bir ağacın barına bax, demə, budaq əyridi
Naşı ovçu ov vuranmaz, söyləyər dağ əyridi
Bir işi ki, bacarmırsan, demə, iş düz iş deyil
Söz var, "gəlin oynayanmaz, deyər otaq əyridi".

Gər əlindən iş gəlirsə, nişan ver əməlində
Öz yerində qiyməti var, qızılın da, ləlin də
Ot biçini bir yaraqdı, biçinçinin əlində
Kəsərinə sən fikir ver, demə, Oraq əyridi.

Çalış olma bu fənada hər yetənlə sən ayaq
Danışdır yol yoldaşını, gör verir hardan soraq
Tanınmayan bir kimsəyə olma, qəfildən qonaq
"ev sahibi oğru olsa, deyər qonaq əyridi".

Həm əyrinin, həmi düzün yerində var qiyməti
Hər məclisdə demək olmaz hər sözü, hər söhbəti
İp keçirmiş doğanaqdan, gəl düşün bu hikməti
Öz dəstəsin çətin kəsər, düzdu piçaq əyridi

"Gallı Musa" arif insan, haqq yolunda can verər
Hərə bir cür bu fənadə gəlib, imtahan verər
Ot bitər öz kökü üstə, zatını nişan verər
Kəc gedəcək düzgün yolda, hansı ayaq əyridi

بیر آغاجین بارینا باخ دئمە بوداق آیری دی
ناشی اووچو اوو وورانماز سؤیله بیر داغ آیری دی
بیر ایشی کی، باجارمیرسان دئمە ایش دوز، ایش دئییل
سوز وار، «گلین اوینایانماز دئیر اوتاق آیری دی».

گەر الیندن ایش گلیرسە نیشان وئر عمَلیندە
اوز یئریندە قیمتی وار قیزیلین دا، لعلین دە
اوت بیچینی بیر یاراقدی بیچین چی نین الیندە
کسربنە سن فیکیر وئر دئمە اوراق آیری دی.

چالیش اولما بو فناده هر یئتین له سن آباق
دانیشدیر یول یولداشینین، گۆر وئریر هاردان سوراق
تانیمایان بیر کیمسه یه اولما قافیل دن قوناق
«اؤ صاحبیی اوغرو اولسا دئیر قوناق آیری دی».

هم آیری نین، همی دوزون یئریندە وار قیمتی
هر مجلسدە دئمک اولماز هر سؤزو، هر صحبتی
ایپ کئچرمیش دوغاناقدان گل دوشون بو حکمتی
اوز دسته سین چتین کسر دوزدو پیچاق آیری دی.

«گاللی موسی» عارف انسان حق یولوندا جان وئرر
هره بیر جور بو فناده گلیب امتحان وئرر
اوت بیتر اوز کۆکو اوسته ذاتینی نیشان وئرر
کچ گنده جک دوز یولودا هانسی آباق آیری دی.

Qoşmalar Şeir Toplusunun Başlanışı

❁ Dr. Məhəmməd Rza Kərimi

Bu günkü Azərbaycan şeiri dirçəliş dövrünün keçirir; şerimizin öz sazi, öz sözü vardır. bütün şeir sahəsində incə söz, şairanə duyğu axtarırsan buraya gəl! bax, milli sözlər və istəklər şairlərimizdə vardır. lirikanın ən gözəl örnəkləri bir sıra şairlərimizdə, toplumsal məsələlər, siyasi problemlərə toxunma ayrı bir şairlərimizdə həyata vurğunluq fəlsəfi baxış, tarixi durumlar...və... ayrıca şairlərimizdə vardır... hər nə istərsən şerimizdə, şairlərimizdə vardır duyğu incəliyi, düşüncə dərinliyi, anlar həyəcanı, gözəlliklər, daha... ən əla dərəcədə axtarib tapmaq, lazımsə qıssa bir axtarışda, bəlkə bir baxışla burada tapması mümkün! indi «Eloğlu»na gəldikdə, bunların hamısını tapa bilərsən, axı «Eloğlu» təkcə şair deyil, bəlkə söz sərəfədir; şeir araşdırmasında daha məharətli bir yazıçıdır. ədəbi tənqidləri oxucuları özünə, çəkir çağdaş şairlərimizlə bərabər muasir şerimizdə gözəl nüktələr araşdırıb şairlərin Divanlarında dəyərli bir nüktələrə əl tapmışdır. indi belə bir şairin əsəri əlimizdədir; belə şairin əsərinə necə müqəddimə yazmaq olar?

«Eloğlu» təxəllüsü ilə tanınan şairimizin şeirləri məqalələri tənqidi əsərləri orada- burada, çeşidli dərgilərdə çap olmuş və neçə kitabıda əldədir. əlimizdə olan «Qoşmalar» şairin yaradıcılığının bir bucağıdır. tanıdığımız «Eloğlu»nın əsərinə yanaşmaq sadə bir iş deyildir. «Eloğlu» şeirə üz gətirən gündən duyğulu təbi, kəskin qələmi, düşünən beyni, onun şerinə axıb; məhəbbət, sevgi, sədaqət və səmimiyyət onunçün qılavuz olub sonra şeir dünyasına qədəm qoyubdur. «Eloğlu» şeirləri ilə ürəklərə yol açır ürəkləri bəzəyir, dillərə nəغمə olur. vətən, el- oba şair üçün müqəddəs sözlər olur. eşq, sevgi, məhəbbət dahada müqəddəs; şeirləri axıcı sadə ürəyə yatandırırsa onun səmimi və şairanə ruhundan ilham aldığındandır şairin ruhu şeirlərinin hər bəndində boylanıb özü-

nü göstərir; elimizə bağlılıq, vətənə sevdə, İnsanlara məhəbbət sətir- sətir şeirlərində dalğalanır belə şairə minlər alqış minlər eşq olsun.

Şairin xəyal pərisi ölkənin üstündə qol- qanad açır, səfalı evlərə baş çəkir, məsum uşaqların dodaqlarında gülüşür, gəlin- qızların ürəklərində ötüşür, göy üzündə parlayan ay kimi ölkə üstündə xumar- xumar nur calayır, dağlarına- dərələrinə işıq saçır; şair təbiətin bütün gözəlliklərin öz vətəninə görünür və ölkəsinə yer- yurduna bağlı olduğunu onudmayır; ilhamını ölkəsindən, torpağından aldığını söyləyir:

Yox, məni üzağa aparma ilham
Torpağa bağliyam, torpaq yerimdir.
Məni sevənlərdən çox uzaq olsam
Lap ayaq altları uzaq yerimdir.

Doğrudanda təbiətin gözəlliyini torpağa bağlı şairin gözündən görmək nə gözəldir?! şair ürəyi ilə duymaq daha gözəl! şair yanında təbiətlə- eşq bir - birinə bağlıdır:

Eloğluyam, dağlar eşqim
Dağlı- dağsız ağlar eşqim
Göy gurlayar, çağlar eşqim
Dağlar açar ətəyini.

Şair xalqına bağlıdır. bu bağlılığı neçə- neçə şeirlərində görmək olur;

Dadmaq olur qardaşlığın dadını
Bol duzunda, çorəyində xalqımın
.....
Qəm havası çalırınsada zamana
Sevinclərim sığışmayır kamana

Bir gün olar ürək dolu kamına
Qocalarıq gərəyində xalqımın

Şair İnsanlığı oxşayıb bəzəyən İnsan adına,
layıq bir yaşayışın təməl daşlarını təşkil edən şə-
rafətli sülhətləri sıralayıb eyni zamanda yaramaz
və çirkin sülhətləri qamçılayır; yaxşı İnsanları
bağrına basaraq, qara ürək adamları dərin nifrət-
lə yad edir. el qayğısını çəkərək bütün İnsanlara
xidmət bəslədiyini səssiz- səmirsiz irəli aparır və
sülh səsini göyə qovzayır:

Ay dəmir pilətlər alovlanmayın
Qanadsız arzılar daha yanmayın
Siz ey iradələr heç usanmayın.
Sevgi məhəbbəti, sevgi nəğməsi
Sülhün gur səsidir, sülhün gur səsi,

Analar, analar! siz mələşməyin
Uzaqdan uzağa yelkələşməyin
Acıqlar, acıqlar! mərmiləşməyin
Ana təbiətin, ana laylası
Sülhün gur səsidir, sülhün gur səsi,

Qorxular, qorxular! çəkilin gedin
Inamlar, inamlar! göyərən - bitin
Biləklər, biləklər göyü titrədin
Bizim dünyamızın eşqi- həvəsi
Sülhün gur səsidir, sülhün gur səsi.

Burada şair üzünü bütün İnsanlara tutub- da-
nişir, hamını sülhə çağırır anaların, laylasını,
ataların, arzusunu sülh nəğməsi üçün bayraq bi-
lir, inamlar göyərməsini, qorxuların itib gedmə-
sini diləyir; şair ürəyini tanımaq istəyirsən, gəl
buraya şairin əsəri «Qoşmalar» ünvanındadır.
Qoşma Azərbaycan ədəbiyyatında çox qədim ta-
rixə malikdir; Aşıqlarımız şairrimizdən artıq bu
şeyr formasıyla tanışdırlar xalqımız çox qədimdən
ürək döyüntülərini bu formaya töküblər Qoşma
nə Qəzldir nə Qəsidə; Qoşma yalnız şairin yox,
xalqın ürəyinin yağıdır; o, canın əridib Qoşmaya
töküb. «vali gözətən» demişkən Qoşmanı dodaq-
da pırlarlar, döşlərdə oynadılar, ürəklərdə gəz-
dirərlər, göylərə götürüb dan ulduzuna göstərər-

lər, aya, irmaqlara göstərərlər, dalğalardan düzmə
qılıb boynuna salarlar, onu urmana götürüb quş-
lara, ağaclara, dumanlara, buludlara oxşadılar,
Qoşmanı “Koroğluya”, “Nigar”a deyərlər; Qoşma
şair ürəyidir, Qoşma şair diləyidir.

Möhtəva cəhətindən xalqımızın əsil şeiri Qoşma-
lardadır. Qoşma şairi şair edər. belə Qoşma şairi
boğuntulu hava tutmaz, axı şeirə, şairə nə boğun-
tu? nə dağ, nə duman? şair özü dağdır, üzü du-
mandır, özü buğuntudur özü şairdir Qoşma qoşan
şair öz üzüntülərini ürək sözlərini acıqlı- acına-
caqlı duyğularını aya- ulduza, Durnalara, Xəzərə,
Savalana,... söyləyir. doğrudan yadımdan çıxma-
mış Qoşmanın iç bölgüləri nə qədər gözəl və sabit
olursa Qoşma həmə o qədər gözəldir. Qoşmanı
Qoşma edən forma yönəsindən onun iç bölgülə-
ridir. yoxsa ürəyə yatmaz. onda təkə sözləridir
ürəyə yatan ola ya olmaya! Qoşma bir İnsanın,
təkə şairin arzu və istəklərin söyləmir bəlkə bü-
tün İnsanların səadət və xoşbəxtliyin istəyir. şair
burada vətəni sevrək, vətən eşqinə alışıb alovla-
naraq bütün İnsanları sevir bütün İnsanlara hür-
mət bəsləyir, təkə İnsan yox təbiətin qucağında
olan hər Marala, hər Ağaca, Çaya, Dağa - daşa
ürəyi yanır onlarla söhbətə dayanır; şair ürəyi
belədirsə, Qoşmada belədir «Eloğlu»nün Qoşma-
larında bonların hamısı vardır

Şerimizi çulqalayan nisgil duyğusuyla bərabər
güclü milli şüura malik olaraq «Eloğlu» şeirlərin-
dədə gözəl örnəklər görmək olar «Eloğlu» şeirlə-
rini çulqayan başdan başa vətən eşqi, el qayğısı,
dil sevgisidir. şair bədii yaradıcılığa, incə ruha,
həssas duyğuya malikdir. «Eloğlu» bütün İnsan-
lara sönməz və saf sevgisini bildirməkdən çəkin-
mir, İnsan kimi yaşamağı, İnsanlara layıq bilib,
İnsan düşmanlarını qamçılayır. İnsanlıq eşqi ilə
çarparaq şairin ürəyi, onu klassik şerimizin müa-
sir səslənən ənənələrinə bağlayır və İnsan şərəfə-
tini alqışlayan İnsan sevgisinin tərənnümçisi kimi
tanıtılır.

Şairin lirikasında realizmin möhkəm izlərini
görürük, şairin dünyaya fəlsəfi baxışı, osturələrə,
əfsanələrə düzgün toxunması göz önündədir. hər
halda şairin dünyası genişdir bunları araşdırma,
hətta balaca bir örnək göstərməkdə ayrı bir fürsət
istəyir. hələlik qalsın şairimizə barlı- uzun ömür
diləyib xalqımızın məənəviyyəti yüksəlişməsində
«Eloğlu»nun daha nailiyyətlərini arzulayıram.

قوشمالار شعر توپلوسونون باشلانیشی

* دکتر محمد رضا کریمی

نور جالاییب، داغلارینا- دره‌لرینه ایشیق ساجیر؛ شاعر طبیعتین
بوتون گۆزلیک‌لرین اؤز وطنینده گۆرور و اۆلکه‌سینه یئر-
یوردونا باغلی اولدوغونو اونودماییر؛ ایله‌هامینی اۆلکه‌سیندن،
توریاغیندان آلدیغینی سؤیله‌ییر:

یوخ، منی اوزاغا آپارما ایله‌هام
توریاغا باغلی‌یام، توریاق یئریمدیر.
منی سئونلردن چوخ اوزاق اولسام
لاپ آفاق التلاری اوزاق یئریمدیر.

دوغرودان دا طبیعتین گۆزلیگی‌نی توریاغا باغلی شاعرین
گۆزوندن گۆرمک نه گۆزلدیر؟! شاعیر اوره‌ییلله دویماق داها
گۆزل! شاعر یانیندا طبیعتله - عشق بیر- بیرینه باغلی دیر:

ائل اوغلو یام، داغلار عشقیم
داغلی - داغسیز آغلار عشقیم
گۆی گورلایار، چاغلار عشقیم
داغلار آچار اتگی‌نی.

شاعر خالقینا باغلی دیر. بو باغلیلیغی نئچه - نئچه
شعرلرینده گۆرمک اولور؛

داماق اولور قارداشلیغین دادینی
بول دوزوندا، چوره‌یینده خالقیم
.....

غم هاوانسی چالیرسادا زامانا
سئوینج‌لریم سیغیشماییر کامانا
بیر گون اولار اوره‌ک دولو کامینا
قوجالاریق گره‌یینده خالقیمین

شاعر انسانلیغی اوخشاییب بزه‌یه‌ن انسان آدینا، لایق
بیر یاشاییشین تمل داشلارینی تشکیل ائدن شرافتلی
صفت‌لری سیرالاییب عینی زاماندا یاراماز و چیرکین
صفت‌لری قامچیلاییر؛ یاخشسی انسانلاری باغیرنا باساراق، قارا
اورک آداملاری درین نفرتله یاد ائدیر. ائل قایغی‌سینی چکه‌رک
بوتون انسانلارا خدمت بسله‌دییینی سس‌سیز- سمیرسیز
ایره‌لی آپاریر و صلح سسینی گۆیه قووزاییر:

ای دمیر پیلته‌لر آلولانمایین
قانادسیز آریزلار داها یانمایین
سیز ائی اراده‌لر هیج اوسانمایین.

بو گونکو آذربایجان شعر دیرچه‌لیش دؤورانین کئچیریر؛
شعریمیزین اؤز ساز، اؤز سؤزو واردير. بوتون شعر
ساحه‌سینده اینجه سؤز، شاعرانه دویغو آختاریرسان بورایا گل!
باخ، میللی سؤزلر و ایستک‌لر شاعرلریمیزده واردير لیبرکانین
ان گۆزل اؤرنک‌لری بیر سیرا شاعیرلریمیزده، توپلومسال
مسئله‌لر، سیاسی پروبلملره توخونما آیری بیر شاعرلریمیزده
حیاتا وورغونلوق فلسفی باخیش، تاریخی دوروملار.....و....
آیربجا شاعر لریمیزده واردير... هر نه ایسترسن شعریمیزده،
شاعرلریمیزده واردير دویغو اینجه‌لییی، دوشونجه درینلییی،
آنلار هیجانی، گۆزلیک‌لر، داها... ان اعلا درجه‌ده آختاریب
تاپماق، لازیمسه قیسسایا بیر آختاریشدا، بلکه بیر باخیشلا
بورادا تاپماسی مومکون! ایندی «ائل اوغلو»نا گلدیکده،
بونلارین هامیسی‌نی تاپا بیلرسن، آخی ائل اوغلو تکجه
شاعر دئییل، بلکه سؤز صرافی‌دیر؛ شعر آراشدیرماسیندا داها
مهارتلی بیر یازیچی دیر. ادبی تنقیدلری اوخوجولاری اؤزونه،
چکیر چاغداش شاعرلریمیزله برابر معاصر شعریمیزده
گۆزل نوکت‌لر آراشدیریب شاعرلرین دیوانلارین دا دیرلی
بیر نوکت‌لره ال تاپمیشدیر. ایندی بئله بیر شاعرین اثری
ایلمیزده‌دیر؛ بئله شاعرین اثرینه نئجه مقدمه یازماق اولار؟

«ائل اوغلو» تخلصو ایله تانینان شاعریمیزین شعرلری
مقاله‌لری تنقیدی اثرلری اورادا- بورادا، چئشیدلی درگی‌لرده
چاپ اولموش و نئچه کتابی‌دا الده‌دیر. ایلمیزده اولان
«قوشمالار» شاعیرین یارادیجیلیغی‌نین بیر بوجاغی دیر.
تانیدیغیمیز ائل اوغلونون اثرینه یاناشماق ساده بیر ایش
دئییلدیر. ائل اوغلو شعره اوز گتیرن گوندن دویغولو طبعی،
کسگین قلمی، دوشونن بیینی، اونون شعرینه آخیب؛ محبت،
سئوگی، صداقت و صمیمیت اونونچون قلاووز اولوب سونرا
شعر دونیاسینا قدم قویوبدور. ائل اوغلو شعرلریله اوره‌کلره
یول آچیر اوره‌کلری بزه‌ییر، دیلرله نغمه اولور. وطن، ائل - اوبا
شاعیر اوچون مقدس سؤزلر اولور. عشق، سئوگی، محبت
داها دا مقدس؛ شعرلری آخیجی ساده اوره‌یه یاتاندیرسا اونون
صمیمی و شاعیرانه روحوندان ایله‌هام آلدیغیندان دیر شاعرین
روحو شعرلری‌نین هر بندینده بویلائیپ اؤزونو گۆسته‌ریر؛
ائلیمیزه باغلی لیق وطنه سئودا، انسانلارا محبت سطیر -
سطیر شعرلرینده دالغالانیر بئله شاعره مینلر آلفیش مینلر
عشق اولسون.

شاعرین خیال پریسی اۆلکه‌نین اوستونده قول -
قاناد آچیر، صفالی ائولره باش چکیر، معصوم اوشاقلارین
دوداقلاریندا گولوشور، گلین - قیزلارین اوره‌کلرینده اؤتوشور،
گۆی اوزونده پارلایان آی کیمی اۆلکه اوستونده خومار - خومار

سئوگی محبتی، سئوگی نغمه سی
صلحون گور سسی دیر، صلحون گور سسی،

آنالار، آنالار! سیز مه لشمه یین
اوزاقدان اوزاغا یئلکه لشمه یین
آجیقلار، آجیقلار! مرمی لشمه یین
آنا طبیعتین، آنا لایلاسسی

صلحون گور سسی دیر، صلحون گور سسی،
قورخولار، قورخولار! چکیلین گئدین
ایناملار، ایناملار! گۆیه رین - بیتین
بیله کله، بیله کله گۆیو تیتیره دین
بیزیم دونیامیزین عشقی - هوسی
صلحون گور سسی دیر، صلحون گور سسی.

بورادا شاعر اوزونو بوتون انسانلار توتوب - دانیشیر، هامینی
صلحه چاغیریر آنالارین، لایلاسینی، آنالارین، آریسیینی
صلح نغمه سی اوچون بایراق بیلیر، ایناملار گۆیرمه سیینی،
قورخولارین ایتیب گئدمه سیینی دیله ییر؛ شاعر اوره یینی
تانیماق ایسته ییرسن، گل بورایا شاعیرین اثری «قوشمالار»
عنوانیندادیر. قوشما آذربایجان ادبیاتیندا چوخ قدیم تاریخه
مالیک دیر؛ عاشیقلا ریمیز شاعرلریمیزدن آرتیق بو شعر
فورماسیلا تانیشدیرلار خالقیمیز چوخ قدیمدن اوره ک
دؤبونتولرینی بو فورمایا تۆکوبلر قوشما نه غزل دیر نه قصیده؛
قوشما یالنیز شاعرین یوخ، خالقین اوره یینی نین یاغی دیر؛
او، جانین اریدیب قوشمایا تۆکوب. «والی گۆزتن» دئمیشکن
قوشمانی دوداقدان پییلازلار، دؤشلرده اوینادارلار، اوره کلرده
گزدیره لر، گۆیلره گۆتوروب دان اولدوزونا گوستره لر، آیا
ایرماقلار گوستره لر، دالغالاردان دوزمه قیلیب بوینونا سالارلار،
اونو اورمانا گۆتوروب قوشلار، آعاجلار، دومانلار، بولدولار
اوخشادارلار، قوشمانی کوراولغویا، نیگارا دئیرلر؛ قوشما شاعر
اوره یی دیر، قوشما شاعیر دیله یی دیر.

محتوا جهتیندن خالقیمیزین اصیل شعر قوشمالارادیر.
قوشما شاعری شاعیر ائدر. بئله قوشما شاعری بوغونتولو
هاوا توتماز، آخی شعره، شاعیره نه بوغونتو؟ نه داغ، نه
دومان؟ شاعیر اؤزو داغ دیر، اوزو دومان دیر، اؤزو بوغونتودور

اؤزو شاعردیر قوشما قوشان شاعیر اؤز اوزونتولرینی اوره ک
سؤزلرینی آجیقلی - آجیناجاقلی دویغولارینی آیا - اولدوز،
دورنالار، خزره، ساوالانا... سؤیله ییر. دوغرودان یادیمدان
چیخمامیش قوشمانین ایچ بؤلگولری نه قدر گۆزل و ثابت
اولورسا قوشما همن او قدر گۆزل دیر. قوشمانی قوشما ائدن
فورما یؤنه سیندن اونون ایچ بؤلگولری دیر. یوخسا اوره یه
یاتماز. اوندان تکجه سؤزلری دیر اوره یه یاتان اول یا اولمایا!
قوشما بیر انسانین، تکجه شاعرین آرزو و ایستکلرین
سؤیله میر بلکه بوتون انسانلارین سعاد و خوشبختلییین
ایسته ییر. شاعیر بورادا وطنی سئوهرک، وطن عشقینه
آلیشیب آلولولاناراق بوتون انسانلاری سئویر بوتون انسانلار
حورمت بسله ییر، تکجه انسان یوخ طبیعتین قوجاغیندا اولان
هر مارالا، هر آعاج، چایا، داغا - داشا اوره یی یانیر اونلارلا
صؤحبته دیانیر؛ شاعر اوره یی بئله دیرسه، قوشمادا بئله دیر

«آئل اوغلو» نون قوشمالاریندا بونلارین هامیسی وار دیر
شعیریمیزی چولقالایان نیسگیل دویغوسویلا برابر گوجلر
میملی شعورا مالیک اولاراق «آئل اوغلو» شعرلرینده ده گۆزل
اؤرنه کله گۆرمک اولار «آئل اوغلو» شعرلرینی چولقایان باشدان
باشا وطن عشقی، آئل قایغیسی، دیل سئوگیسی دیر. شاعر
بدیعی یارادیجیلیغا، اینجه روحا، حساس دویغویا مالیک دیر.
«آئل اوغلو» بوتون انسانلار سؤنمز و صاف سئوگیسیینی
بیلدیرمکدن چکینمیر، انسان کیمی یاشاماغی انسانلار لایق
بیلیب، انسان دوشمانلارینی قامچیلاییر. انسانلیق عشقیله
چارپاراق شاعرین اوره یی، اونو کلاسیک شعیریمیزین معاصر
سسله ن غننه لرینه باغلا ییر و انسان شرافتینی آلفیشلایان
انسان سئوگیسینین ترنمچیسی کیمی تانی تدریر.
شاعرین لیریکاسیندا رئالیزمین محکم ایزلرینی گۆروروک،
شاعرین دونیایا فلسفی باخیشی، اوسطوره لره، افسانه لره
دوزگون توخونماسی گۆز اؤننده دیر. هر حالدا شاعرین
دونیاسی گئنیش دیر بونلاری آراشدیرما، حتی بالاجا بیر اؤرنک
گۆسترمکده آیری بیر فرصت ایسته ییر. هله لیک قالسین
شاعیریمیزه بارلی - اوزون عؤمور دیله ییب خالقیمیزین
معنویت یوکسلیشمه سینده «آئل اوغلو» نون داها نائلیت لرینی
آریزلا ییرام.

Soldan:

Huşəng Cəfəri (Sair

S.V. Eloğlu

Mərhum ustad

Dr.M.H.Sədiq

Dr.M.R.Kərimi və hə-

yat yoldaşları

Ağlamağım Gəlir

آغلاما غیم گلیر

* Eloğlu

* ائل اوغلو

Söz ağızda girdələnin
Sözə ağlamağım gəlir
Köz üstünə kül ələnin
Közə ağlamağım gəlir.

سۆز آغیزدا گیردله نیر
سۆزه آغلاما غیم گلیر
کۆز اوستونه کول اله نیر
کۆزه آغلاما غیم گلیر.

Nə bir sözə don geydirin
Nə söz utun, nə çeynəyin
Bizə gülənlərə deyın
Sizə ağlamağım gəlir.

نه بیر سۆزه دون گئیدیرین
نه سۆز اوتون، نه چئینه یین
بیزه گولنلره دئین
سیزه آغلاما غیم گلیر.

Kim yetişir kimə dada
Kim dostunu salır yada
Belə əyri zamanada
Düzə ağlamağım gəlir.

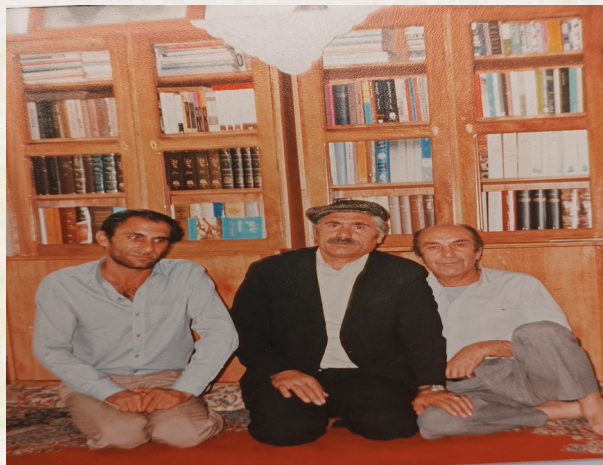
کیم یئتیشیر کیمه دادا
کیم دوستونو سالیر یادا
بئله ایبری زامانادا
دوزه آغلاما غیم گلیر.

Ürəyimin iç üzünü
Didmişəm ömrüm uzun
Aşiq, qurtarma sözünü
Təzə ağlamağım gəlir.

اوره ییمین ایچ اوزونو
دیدمیشم عۆمروم اوزونو
عاشیق، قورتارما سۆزونو
تزه آغلاما غیم گلیر.

«Eloğlu» alışar müdam
Yanıb sönlənlərə qadam
Üz vuranda üzsüz adam
Üzə ağlamağım gəlir.

«ئل اوغلو» آلیشار مُدام
یانیب سۆنلره قادم
اوز ووراندا اوزسوز آدم
اوزه آغلاما غیم گلیر.

Sağdan:
Mərhum Ağay Olyay1- Mərhum Türkoğlu (şair) S.Vş Eloğlu

Qəzəl

غزل

❁ Yəqub Nikzad

❁ یعقوب نیکزاد

Burda yollar tozanaqdır bu bahar gəlmə hələ
Nərgizin gözləri qandır oğunub gülmə hələ

Yaxasından yapışıbdır həyatın min bir ölüm
Sökülən dan günə çıxmır, ilişib zülmə hələ

Səsinə yel eşidir təkcə, qoşur xatirəyə
Könlu səndən soyulan yurdda dincəlmə hələ

Gözünün oğrusu var, qanşara çıxma bu gədər
Şəhəri yel süpürür, kədi tutub qəlmə hələ

Bir yerə çatmadı çox sorğu_suallar nəfəsi
Gülməyibdir bu qaranlıq küçə bir kəlmə hələ

Çox azadlıq becərənələr dağılıb, sən özünə
Danışan kölgələri yardım edən bolmə hələ

Mən ki qurbanlığam, arzım gilə azqın gedirəm
Körpədir duyqu ürəklərdə, sən əskilmə hələ

Talanır sevgi, düşüncə boğulur, dil qanayır
Bu ayaqlarda gözündən umudu silmə hələ

Daha aldanma gülüşlü gözə, eşqincə yaşa!
Qanın artıq aralıqlarda gedər, ölmə hələ

بوردا یوللار توزاناقدير، بو باهار گلمه هله!
نرگيزين گۆزلري قاندير، اوغونوب گولمه هله!

ياخاسيندان ياپيشيبدير حياتين مين بير اولوم
سۆكولن دان گونه چيخمير، ايليشيب ظولمه هله

سسيني يئل ائشيدير تڪجه، قوشور خاطيره يه
كۆنلو سندن سويولان يورdda دینجلمه هله!

گۆزونون اوغروسو وار، قانشارا چيخما بو قدر!
شهری يئل سوپورور، کندی توتوب پلمه هله

بير يئرە چاتمادی چوخ سورغو، سوواللار نفسی
گولمه ييبدير بو قاراليق کوچه بير کلمه هله

چوخ آزادلیق بئجه رنلر داغیلیب، سن اؤزونه؛
دانیشان کۆلگه لری یاردیم ائدن بیلمه هله!

من کی قوربانلیغام، آرزوم گیلە آزقین گئدیرم
کۆریه دیر دویقو اورکلرده، سن اسکیلمه هله!

تالانیر سئوگی، دوشونجه بوغولور، دیل قاناییر
بو آیاقلاردا گۆزوندن اومودو سیلمه هله!

داها آلدانما گولوشلو گۆزه، عشقینجه یاشا!
قانون آرتیق آralیق لاردا گئدر، اۆلمه هله!

Mənim Yaşamağım Qəmdə Şirinmiş

منیم یاشاماغیم قەمدە شیرینمیش

* Şəlalə Dağlarqızı

* شالالە داغلار قیزی

Kövrəlmişəm könlüm kədər istəyir
Dünyanın kədəri məndə şirinmiş
Vərəqlədim sətir sətir yaddaşı
Mənim yaşamağım qəmdə şirinmiş

كوۆرلەمىشەم كوۆنلۇم كەدر اىستەيىر
دونيانين كەدرى مەندە شىرینمیش!
ورقلەدیم سەتیر- سەتیر یادداشی
منیم یاشاماغیم غەمدە شیرینمیش.

O günlər kölgə tək izləyir məni
Hər görüş yerində gözləyir məni
Dikəldir sındırır tez əyir məni
Mənim yaşamağım qəmdə şirimiş.

او گۈنلەر كۆلگە تەك ایزلەيىر منى
هەر گۈرۈش يەریندە گۈزلەيىر منى
دیکەلدیر سىندیریر تەز ائییر منى
منیم یاشاماغیم غەمدە شیرینمیش.

Unudulmur yaddan çıxmır o günlər
Hər vüsal içində bir acı inlər.
Gözlərim oxuyar ürəyim dinlər
Mənim yaşamağım qəmdə şirimiş.

اونودولمور یاددان چیخمیر او گۈنلەر
هەر وصال ایچیندە بیر آجی اینلەر.
گۈزلریم اوخویار اورەيیم دینلەر
منیم یاشاماغیم غەمدە شیرینمیش.

Uşaqlıq acısı gənclik acısı
Yarımçıq bir eşqin yarımçıq yası
Sevincdən çox geydim kədər libası
Mənim yaşamağım qəmdə şirimiş.

اوشاقلیق آجیسی، گنجلیک آجیسی
یاریمچیق بیر عشقین یاریمچیق یاسی
سئوینجەن چوخ گئییدیم کەدر لیباسی
منیم یاشاماغیم غەمدە شیرینمیش.

Sətir sətir o günlərə qayıdam.
Kədər in dadından doyunca dadam
Sevinci neyləyir bu qəmli adam
Mənim yaşamağım qəmdə şirilmiş.

سەتیر- سەتیر او گۈنلەرە قاییدام.
کەدرین دادیندان دویونجا دادام
سئوینجی نئیلەيیر بو غەملى آدام
منیم یاشاماغیم غەمدە شیرینمیش.

Hər sevinci şan şöhrəti yaşadım
Yaxşılar içində çəkildi adım.
Ən gözəl pay oldu kədərdən dadım
Mənim yaşamağım qəmdə şirinmiş.

هەر سئوینجی شان شەهرەتى یاشادیم
یاخشیلار ایچیندە چەکیدلی آدیم.
ان گۈزل پای اولدو کەدرەن دادیم
منیم یاشاماغیم غەمدە شیرینمیش.

İstəmirəm şirin yalan günləri
Şəlalə çox gəzər talan günləri.
Hardasan ömrümün solan günləri.
Mənim yaşamağım qəmdə şirinmiş.

ایستەمیرم شیرین یالان گۈنلری
شالالە چوخ گزر تالان گۈنلری.
هارداسان عومرومون سولان گۈنلری.
منیم یاشاماغیم غەمدە شیرینمیش.

Bölüşülmez Dert

بۆلۈشۈلمەز درد

✿ Tayyib Atmaca

Aşk elinden sararmışsın solmuşsun
Saçlarını kara kışa salmışsın
Bir maral önünde avlak olmuşsun
Yaranı saracak tabip bulunmaz

Ko teneke çalan çalsın peşinde
Kapasın gözünü yârin düşünde
Gam çiğneyip dert öğütsen dişinde
Üzerinde mavi bulut dolanmaz

Aşacaksın karlı dağın ardını
Yoldaş eyle bir âdemin merdini
Sakladıkça çoğaltırsın derdin i
Dost kapısı bahaneyle çalınmaz

Nasip biter gelir sırt karayere
Yorulmak usanmak yakışmaz ere
Gönül yürür akıl çıkar sefere
Aşk yurduna gidilir de gelinmez

Akıllı bu yükle çamura çöker
Aşk ile yananı ateşten çeker
Ol Rahman rahmeti içine döker
Gözyaşların mendil ile silinmez

Ben yanarak yundum bak canım tende
Köz üstünde oyun sırası sende
Var olanda aşk mayası bedende
Nasip nerde konar, göçer bilinmez

✿ طیب آتماجا

عشق الیندن سارارمیشسان سولموشسان
ساچلارینی قارا قیشا سالمیشسان
بیر مارال اؤنۈنده اولاق اولموشسان
یارانی ساراجاق طبیب بولونماز

کو تنیکه چالان چالسین پئشینده
قاپاسان گۆزونو یارین دوشونده
غم چئینه ییب درد اؤغوتسان دیشینده
اوزرینده ماوی بولوت دولانماز

آشاجاقسان قارلی داغین آردینی
یولدائش ائیلە بیر آدمین مردینی
ساخالادیقجا چوخالديرسان دردینی
دوست قاپیسی باهانه ایله چالینماز

نسیب بیتەر گلیر سیرت قارا یئرە
یورولماق اوسانماق یاراشماز ارە
کۆنۈل یورور عاغیل چیخار سفەرە
عشق یوردونا گئدیلیلر دی گلینمز

عاغیللی بو یوکلە چامورا چۆکر
عشق ایله یانانی آتش دن چکر
اول رحمان رحمتی ایچینه تۆکر
گۆز یاشلارین مندیله ایله سیلینمز

من یاناراق یوندوم باخ جانیم تنده
کۆز اوستونده اویون سیراسی سنده
وار اولاندا عشق مایاسی بدنده
نسیب نرده قونار، کۆچر بیلینمز

Qənirə Paşayeva lirikasında

 Gülnar Səma

“Zaman ədalətli deyil, Bir az xeyirxahdır, vəs-salam...” – gerçəkliyinə əmin olaraq, zamanın fəvqündə ömür sürmək, qələbəsi idi Qənirə Paşayevanın. O qədər çoxmissiyalı həyat yaşadı ki, bəzən gözümüzün qarşısında olanlara da inanmaq çətin gəlirdi. Bütün çoxşaxəli fəaliyyətinə baxmayaraq, Qənirə xanım yazmaq missiyasını da layiqincə yerinə yetirmişdi. İstər lirikasına, istərsə də nəsr əsərlərinə nəzər saldıqca insanı heyran tutur. Yazdıqlarına əsaslanaraq, o, bu dünyaya bir şair, ya da bir nasir olmağa gəlmişdi. Amma...

1975-ci ildə doğulan uşaq 1980-ci ildə orta məktəbə qədəm qoyur. Yaşını özünü hesablayarsınız. Həmin uşaq 1991-ci ildə ali məktəbə qəbul olur. Yenə də neçə yaşında tələbə adını qazandığını özünü hesablayarsınız. Sadəcə bu iki fakt kifayət edir ki, onun zamanla necə yarışdığını etiraf edək.

“Ömrümüz yaşayaraq gözləməkdən, gözləyərək yaşamaqdan və qəfil bir sonda ibarətdir... Vəs-salam...” – bilmirəm bu gerçəkliyə nə vaxt vaqif olmuşdu, amma dedikləri ilə elədikləri bir-birini himayə edirdi. Tibb təhsili almaqla gələcək planlarında seçim də eləmişdi. Lakin biz onu jurnalist fəaliyyəti ilə tanıyıb sevdik. İxtisası üzrə xidməti isə Somalidə iki həftə uşaqların həyatını xilas edəndə yadımıza düşdü. Tibb ixtisasının sahibi, jurnalistikanın isə peşəkarı. Ürəyinin dərinliklərində şair ruhu daşıyan bir insan...

“Eşqin insanı necə dəyişdirdiyini, tamam başqa

bir insana, daha doğrusu, adamı insana necə çevirdiyini yaşadınız mı?!” - sualının ritorik olduğunu bildirdi, həm də özü yaşayıb bildiyi şeyin sorgusunu aparırdı. Eşq, onun lirikasının eşqidir. “Bir müəmmadır, Çözə bilənə Eşq olsun!” – devizini irəli sürmüşdü. Eşqə dair çox çək-çevirlər etmişdi. “Ən gerçək aşıqdır günəbaxan – qarşılıqsız, təmənnasız, sonsuz və dəlicəsinə sevir Günəşi o...” - Sevginin təmənnasız olması nə qədər möhtəşəmdirsə, qarşılıqsız olması o qədər üzücüdür. Bu üzüntünün əsl formuluunu özü mükəmməlcəsinə verir: “Qarşılıqsız eşq yaşayanlar sanki sevdininə çevrilir və özü də özünü sevməməyə başlayır”. Sevdininə çevrilmək, klassik sufizmdən üzü bəri ümumşərq təfəkküründə kök salıb. Həqiqət mərhələsinə çatan insan özünü sevməyəndə başqasını sevdininə şübhə etmir. Sevləməyin başqasının ümidinə qaldısa, qətl fərmanının hazırda: “Mən qatilimi sevdim, Kimsə xilas edə bilməz mənə”. Xilasına çalışmayan biri məğlubiyyətlə də barışmaz: “Nifrətimizə belə layiq olmayan bir insan varsa, onu sevgi, sayğı ilə mükafatlandırmayın... Sevgiyə, sayğıya haqsızlıq olar...” Hər şeyə qarşı haqlı davranmaq, haqsızlığa qarşı dirəniş göstərmək hər insan oğluna nəsihə olmur. Qənirə xanım isə dediyinə əməl etməyi sevir. Beş çağırış Milli Məclisin deputatı oldu, onu sevnələrə, sayğı göstərənlərə qayğısını əsirgəmədi. Rəsmi vəzifəsi onun üçün bir missiya idi. O, insanlara xidmət etməkdən zövq alırdı. Onun məmurluğunda da sevgiyə tapınma əsas idi:

“Bu dünya nə zaman düzələcək?”

Deyənlərə cavab:

- Dünyanı qorxu deyil,

Sevgi idarə edəndə!

İnanırdı bu həqiqətə. İnandığı üçün də uğrunda yorulmadan mübarizə aparırdı. Mübarizliyinə xələl gəlməsin deyər yuxusuz gecələrini yalnız qələminə etiraf edirdi: “Yuxu gözümdən yaman küsüb... Heç cür barışmaq istəmir...” Bu fədakarlığın rəsmidir. Başqalarının problemlərinin həllinə çalışdıqca öz gözlərinin yatmaq haqqı olduğu da yaddan çıxır. Həll etdiyin hər problemin sənə iliyinə işlədiyini, qanına hopduğunu fərq etmirsən. Sadəcə ümid edirsən, ümid edirsən ki, bütün yaxşılıqlarının qarşılığını alacaqsan. Lakin “Ümid” ... “Acı”lar içərisində olan birinin acılarını azaltmır... əksinə zaman-zaman onu daha da artırır və davamlı edir... “Acı” isə “Ümid” doğurur hər zaman...” Ümid ümitsizliyin özündə belə bir təsəlli tapır: “Gerçəkdən də bu dünyada nəyi çox istəsən o sənə imtahanındır...” Yaşadığımızımıza da, yaşaya bilmədiklərimizə də imtahan damğası vurub özümüzü ovundurmağa bir şey tapırıq. Lakin özünü aldatmaq həmişə zəfərlə yekunlaşmır, həqiqəti söyləməyi daha böyük qələbə bilirsən: “Mən heç vaxt xoşbəxt olmadım, Amma xoşbəxt görünməyi bacardım” və ya “Xoşbəxtlik aradım, tapa bilmədim, Bir qıraqdan baxıb, xoşbəxt sandılar...” Mücərrədliyi qədər də əlçatan olan bu xoşbəxtliyi tanrı bəzən elə şəxsiyyətlərdən əsirgəyir ki, ilahi ədalətsizlik əsl xoşbəxtlik yaşayır. Haqqı olan isə hər variantda əl atır:

Xoşbəxtliyi çox bilməkdə

çox öyrənməkdə axtardım,

daha çox bilmək, daha çox öyrənmək istədim...

Bildikcə

anladığca, mutluluq deyil,

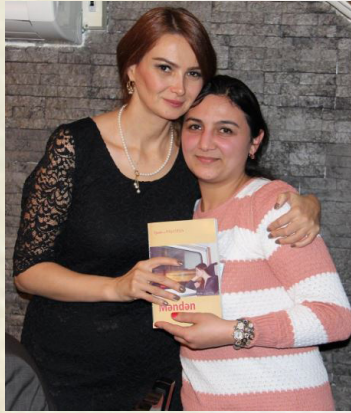
əzablar çoxaldı...

Bu da bədbəxtliyin bir ayrı tərənnümüdür. Xoşbəxtlik sənə üz verməyəndə, sən ona yol verirsən. Onu hədəf seçmirsən, lakin hədəfi olmaq üçün də vuruşursan. Bir xoşbəxtlik istəyirsən, qarşılığında həyatın əsl üzünü görürsən: “Həyat elə qəddardı ki, qurduğum xəyalların qırıqlarını toplamalı oldum hər zaman...” Kənardan baxanda bütün arzularına qovuşmuş sandığımız Qənirə xanım... 30 yaşında deputat seçilmiş, Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri vəzifəsinə qədər yüksəlmiş bir insanın daxili təbəddülatları... Bütün bunlar tale idimi, yoxsa zəhmətin bəhrəsi? Özünün təbirincə desək, “Sözdə taleyə inanırıq, danışanda ondan qaçmağın mümkünsüz olduğunu deyirik”. Doğrudan da, qaçmaq mümkün olmadı, Qənirə xanım. Sanki ölümə tez üzləşəcəyinizə əmin idiniz, şeirlərinizdə dəfələrlə ip ucu vermişdiniz...

“Özümlə aparacam” şeirində verdiyi mesajlar, sorduğu sorular, arifanə bir zəkanın məhsulu idi. “Mənim daha olmadığımı Bildiyiniz gecə Nəyi xatırlayacaqsınız görəsən?” Özü də GECƏ, məhz gecə, o amansız xəbər də gecə yayıldı. “Mənim daha olmadığım zaman Necə xatırlayacaqsınız məni?” Bu sualın cavabını özü də bilirdi. Unutmadıq ki... Hətta cismani köçündən sonra da bizi düşünürmüş: “Mənim olmadığım dünyada Nə qədər sevcəksiniz məni? Sevgimi sizə qoyub gedəcəm axı...”

غنىره پاشاينوا ليريكاسيندا

گلنار سما

عشق، اونون ليريكاسى نين عشقيدير. ”بیر معمادير، چۆزه بیلنه عشق اولسون!“ - شعرینی ایرهلی سورموشدو. عشقه دایر چوخ چک-چئویرلر ائتمیشدی. ”ان گئرچک عاشقدیر گونه باخان - قارشیلیق سیز، تمناسیز، سونسوز و دلجه سینه سئویر گونشی او...“ - سئوگی نین تمناسیز اولماغی نه قدر محتشمديرسه، قارشیلیق سیز اولماغی او قدر اوزوجودور. بو اوزونتونون اصل فورمولونو اوزو مکملجه سینه وئریز: ”قارشیلیق سیز عشق یاشایانلار سانکی سئودیینه چئویرلیر و اوزو ده اوزونو سئومه مه یه باشلاییر“. سئودیینه چئویرلیمک، کلاسیک صوفیزمدن اوزو بری عموم شرق تفکورونده کؤک سالیب. حقیقت مرحله سینه چاتان انسانی اوزونو سئومه ینده باشقاسینی سئودیینه شوبهه ائتمیر. سئولمه یین باشقاسی نین اومیدینه قالدیسا، قتل فرمانین حاضردیر: ”من قاتیلیمی سئودیم، کیسه خلاص ائده بیلمز منی“. خلاصینا چالیشمایان بیرى مغلوبیتله ده باریشماز: ”تيفرتیمیزه بئله لاییق اولمایان بیر انسان وارسا، اونو سئوگی، سایغی ایله موکافاتلانديرمايین... سئوگییه، سایغییا حاقسیزلیق اولار...“ هر شئییه قارشى حاقلى داورانماق، حاقسیزلیغا قارشى دیره نیش گؤسترمک هر انسان اوغلونا نصیب اولمور. غنىره خانیم ایسه دئدیینه عمل ائتمه یی سئویردی. بنش چاغیریش میللی مجلسین وکیللى اولدو، اونو سئونلره، سایغی گؤسترنلره قايغیسینى اسیرگه مه دی. رسمی وظیفه سی اونون اوچون بیر مسئولیت ایدی. او، انسانلارلا خیدمت ائتمکدن ذؤوق آلیردی. اونون مامورلوغوندا دا سئوگییه تاپینما اساس ایدی:

”بو دنیا نه زمان دوزله چک؟“

دئینلره جاواب:

- دونیانی قورخو دئیل،

سئوگی ایداره ائنده!

اینانیردی بو حقیقته. اینانیدیغی اوچون ده اوغروندا یورولمادان موباریزه آپاریردی. موباریزلیینه خلل گلمه سین

”زمان عدالتلی دئیل، بیر آز خنییرخواهدیر، وسلام...“ - گئرچکلیینه امین اولاراق، زمانین فؤقونده عؤمور سورمک، غلبه سی ایدی غنىره پاشاينوانین. او قدر چوخ میسسیالی حیات یاشادی کی، بضاً گؤزوموزون قارشیسیندا اولانلاردا اینانماق چتین گلیردی. بوتون چوخ شاخه لی فعالیتینه باخمایاراق، غنىره خانیم یازماق میسسیالیسینی دا لایقیقجه یئرینه یئتیرمیشدی. ایستر لیریکاسینا، ایسترسه ده نثر اثرلرینه نظر سالدیقجا انسانی حئیرت بورویور. یازدیقلارینا اساسلانساق، او، بو دنیا یا بیر شاعر، یا دا بیر نثر اولماغا گلیمیشدی. أمما...

- ۱۹۷۵ جی ایله دوغولان اوشاق - ۱۹۸۰ جی ایله اورتا مکتبه قدم قویور. یاشینی اوزونوز حسابلایارسینیز. همین اوشاق - ۱۹۹۱ جی ایله عالی مکتبه قبول اولور. یئنه ده نچه یاشیندا طلبه آدینی قازانیدیغینی اوزونوز حسابلایارسینیز. ساده جه بو ایکی فاکت کیفایت اندیر کی، اونون زامانلا نجه یاریشیدیغینی اعتراف ائدک.

”عؤمروموز یاشایاراق گؤزله مکدن، گؤزله یه رک یاشاماقدان و قفیل بیر سوندان عبارتدیر... وسلام...“ - بیلیمیرم بو گئرچکلییه نه وخت واقیف اولموشدو، أمما دئدیکلری ایله ائله دیکلری بیر-بیرینی حمایه ائدیردی. طیب تحصیل آماقلا گله جک پیلانلارینی دا سچیم ده ائله میشدی. لاکین بیز اونو ژورنالیست فعالیتی ایله تانییب سئودیک. اختصاصی اوزره خیدمتی ایسه سومالیدا ایکی هفته اوشاقلارین حیاتی نی خلاص ائندنه یادیمیزا دوشدو. طیب اختصاصی نین صاحبی، ژورنالیستیکانین ایسه پئشه کاری. اوره یی نین درینلیکلرینده شاعر روحو داشییان بیر انسانی...

”عشقین انسانی نجه دیشدیردیینی، تمام باشقا بیر انسانا، داها دوغروسو، آدمی انسانا نجه چئویردیینی یاشادینیزمی؟!“ - سوالی نین ریتوریک اولدوغونو بیلیردی، هم ده اوزو یاشاییب بیلیدی شئین سورغوسونو آپاریردی.

بو دا بدبختلییین بیر آیری ترننومودور. خوشبختلیک سنه اوز وئرمه‌ینده، سن اونا یول وئریرسن. اونی هدف سئچمیرسن، لاکین هدفی اولماق اوچون ده ووروشورسان. بیر خوشبختلیک ایسته‌ییرسن، قارشیلیغیندا حیاتیین اصل اوزونو گؤرورسن: "حیات ائله قئاردی کی، قوردوغوم خیالالارین قیریقلارینی توپلامالی اولدوم هر زامان..." کناردان باخاندا بوتون آرزولارینا قووشموش ساندیغیمیز غنیره خانیم ۳۰ یاشیندا نماینده سئچیلیمیش، میللی مجلسین مدنیت کومیتە‌سی‌نین صدری وظیفه‌سینه قدر یوکسلمیش بیر انسانین داخیلی تبدیلاتلاری... بوتون بونلار طالع ایدیمی، یوخسا زحمتین بهره‌سی؟ اؤزونون تعبیرینجه دئسک، "سؤزده طالعه اینانیریق، دانیشاندا اوندان قاچماغین ممکنسوز اولدوغونو دئییریک". دوغرودان دا، قاچماق ممکن اولمادی، غنیره خانیم. سانکی اولومله تنز اولشه‌جه‌یینیزه امین ایدینیز، شعرلرینیزده دفعه‌لرله ایپ اوجو وئرمیشدینیز...

"اؤزومله آپاراجام" شعرینده وئردییی مئساجلار، سوردوغو سورولار، عاریفانه بیر زکانین محصولو ایدی. "منیم داها اولمادیغیمی بیلدیینیز گنجه نه‌یی خاطیرلایاچاقسینیز گؤره‌سن؟" اؤزو ده گنجه، محض گنجه، او امانسیز خبر ده گنجه یاییلدی. "منیم داها اولمادیغیم زامان ننجه خاطیرلایاچاقسینیز منی؟" بو سوالین جاوابینی اؤزو ده بیلیردی. اونوتما دیق کی... حتی جیسمانی کؤچوندن سونرا دا بیزی دوشونورموش: "منیم اولمادیغیم دونیادا نه قدر سئوه‌جکسینیز منی؟ سئوگیمی سیزه قویوب گنده‌جم آخی..."

دئییه یوخوسوز گنجه‌لرینی یالنیز قلمینه اعتراف ائدیردی: "یوخو گؤزومدن یامان کوسوب... هئچ جور باریشماق ایسته‌میر..." بو فداکارلیغین رسمیدیر. باشقالاری‌نین مسئله‌لری‌نین حلینه چالیشدیقجا اؤز گؤزلی‌نین یاتماق حاقل اولدوغو دا یاددان چیخیر. حل ائدیین هر مسئله‌نین سنین ایلیبینه ایشله‌دیینی، قانینا هویدوغونو فرق ائتمیرسن. ساده‌جه اومید ائدیرسن، اومید ائدیرسن کی، بوتون یاخشیلیقلاری‌نین قارشیلیغینی آلاچاقسان. لاکین «اومید»... «آجی» لار ایچریسینده اولان بیرینی آجیلارینی آزالتمیر... عکسینه زامان-زامان اونی داها آرتیریر و داواملی ائدیر... «آجی» ایسه «اومید» دوغورور هر زامان... اومید اومیدسینزلییین اؤزونده بئله بیر تسلیی تاپیر: گئچکدن ده بو دونیادا نبی چوخ ایسته‌سن او سنین ایمتحانیندیر...

یاشادیقلا‌ریمیزا دا، یاشایا بیلمه‌دیکلریمیزه ده ایمتحان دامغاسی ووروب اؤزوموز اوووندورماغا بیر شئی تاپیریق. لاکین اؤزونو آلتاتماق همیشه ظفرله قورتارمیر، حقیقتی سؤیله‌مهی داها بؤیوک غلبه بیلیرسن: "من هئچ واخت خوشبخت اولمادیم، آما خوشبخت گؤرونمهی باجاردیم" و یا "خوشبختلیک آرادیم، تاپا بیلمه‌دیم، بیر قیراقدان باخیب، خوشبخت ساندیلار..." مجر‌دلییی قدر ده ال چاتان اولان بو خوشبختلییی تانری بعضاً ائله شخصیتلردن اسیرگه‌بیر کی، الهی عدالتسیرلیک اصل خوشبختلیک یاشاییر. حاقل اولان ایسه هر واریانتا ال آتیر:

خوشبختلییی چوخ بیلمکده
چوخ اویرنمکده اختاردیم،
داها چوخ بیلیمک، داها چوخ اویرنمک ایسته‌دیم...

بیلدیکجه
آنلا‌دیقجا، موتلولوق دئییل،
عذابلار چوخال‌دی...

Sağdan: Saplaq (şair)- Mərhüm Ağay Olyayı (şair)-
Mərhüm Qaflantı (şair)- Qasım - S.V.Eloğlu

Elə Doğrudan da, Elinin Oğlu Oldu "Eloğlu"

❁ Vüqar Nemət

İlk görüşlərimizdə və ilk tanışlıqlarımızda, o olqun yaşlarında, bizlər isə gənc idik. Onun təzə yazdığı şeirləri güdərdik. Ləzzətlə oxuyub, şeirinin təmiz və saf üföqlərində qanad açardıq və şeirlərini əldən-ələ və dil-dən-dilə gəzdirdərdik.

« Mavi gilələrində
Göy xəzər dalğalanır
Elə bil dünya bir cüt
Gəmidə yırğalanır... »

Hələ onunla söhbətləşmənin başqa dadı vardı. İki fərqli nəslin adamları olmamıza rəğmən, aradakı yaş fərqi, onun səmimi, içdən, pozitiv(müsbət), enerjili və gülər üzündə əriyir və yox olurdu.

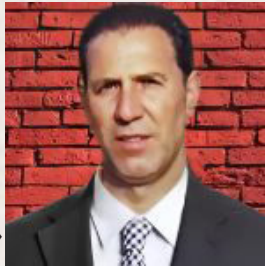
Bir nəsl nədir ki hələ, "Eloğlu" imzasıyla tanınan "Sədyar Vəzifə", poeziyanın neçə əsir keçmiş, indisi və gələcəyi ilə yaşayır.

Məncə "Eloğlu" nu hansısa bir fikri cəryana və ya ideologyaya və bir axıma bağlamaq haqsızlıq olardı. Onun poeziyası mavi səmada qanad açıb yeni üföqlərə boylanarkən heç bir sərhəd tanımır :

« İtib gedəcəkdir xəyallar kimi
Ömür yollarında
nalə də, sız da
Gəl içək səsinə ötən quşların
Bahar çiçəklənsin boğazımız da!... »

« Nə sən muğayət ol, nə mən göz-qulaq
Hayana gedirsə, getsin özümüz
Axı bir-birini tapandan sonra
Yenə özümüzü itiririk biz!... »

« Yenə bahar gəlir ətkələrində
Lalənin nərgizin təbəssümləri
Qalır qonçaların dodaqlarında
Göyərə-göyərə söz bükümləri!... »

Sən "Eloğlu"nun bu misralarını oxuyanda; azad, geniş və küresəl bir üföqü mənimsəyirsən. Burada hansısa "İzmləri" pisləyir, hansısa "Axımları" rədd edir, hansını isə mənimsəyir deyər məruzə vermək məncə onun üföqünü qaraltmaq və onun söz xurcununu gözəməkdir. Onun şeirlərini oxuyan və ya onunla tanış olan hər kəs, onun, bir yenilikçi olduğunu bilir və duyur.

Ancaq o, ona çatan təmiz və duru İntonasiyani daha çox, özünün mənimsədiyi və türk dünyasının orta qənənəvi forması və qalibi, qoşma, gəraylı qalibində çatdırır.

Bu onun, başqa forma və qalibləri və ya başqa yeniçi və avanqard anlayışları rədd etməsi anlamına gəlməz. (necəki, sərbəst formada və ya klassik formada sərbəst anlayışlı gözəl şeirlər yazmışdır) Onda ki o poetik düşüncə və o təmiz İntonasiya nə qədər gözəl düşür o qa-

liblə.

"Eloğlu"nun "külək əsəydi" qoşma şerini ya Abdurrahim Karakoç'un ünlü, gözəl və dillər əzbəri olmuş "Mehriban" şerini düşünün! Örnəyin o İntonasiya sərbəst formada alınmaz və ya başqa cür desək o İntonasiya o gözəllikdə, sərbəst forma çatdırmaz və sadə söz kimi alınar.

Bəzən də sərbəst şeirə düşən İntonasiyalar var. Örnəyin Nazım Hikmət'in; "Salxım söyüd" və ya Nəci b Fazıl Kısakürək'in; "Sakarya" şeri kimi! O İntonasiya da, quşmada çıxmazdı.

Bəzən şeir səni qanadına alıb aparır ! Sən orada qalıb, forma və "nəm nəməyə izm" düşünürsən. Bu öz şeirdir. Saf şeirdir. Gözəllik gözəllikdir. İstər bir gül, bir çiçək gözəlliyi olsun, ya bir axar çay, ya bir ağac ya bir dağ. Sən estetik baxışla ondan ləzzət alırsan. Burada boyut (əndazə), forma fərqliliyi və ... işləməz.

Estetik ruhun urgasm həddinə istər səni klassik Füzuli'nin, Nəbat'i'nin bir bənd şeiri çatdırsın, ya modern Edib cansevər'in bir sərbəst şeiri! ya "Eloğlu"nun qoşmalara süzülən İntonasiyası!..

Gözəl gözəldir. Hər tərzdə olursa olsun! yetər ki gözəl olsun. Əsil və özgün olsun. və sənə o estetik ləzzəti daddırırsın !..

Mən tanıdığım qədərki ilə Sədyar Vəzifə "Eloğlu", yeniliyə açıq və əsil bir şair, yazar və ədəbiyyat adamıdır. Modernizmə və modern şeirə müxalif görmədim mən onu. müxalif olsa belə nə gözəl ! çün ki, savadlı və şeirdən anlayan xoş niyyətli və yeni dünya görüşlü və öz şeir anlayışlı bir klasik müxalif, yoxsunluğundan bizim modernitəmiz də zəif qalmışdır.

Post modernlərimiz isə, post modernizmin ilkə və gərəklərini belə bilməzlər. Anlaşılmazlığı və absurdluğu post modernizm bilərlər nə yazıq ki!...

Ancaq ki, mən tanıdığım Eloğlu'nu, modernitenin əleyhinə deyil, modern və postmodernitə təsasında bulunan və anlamsız səfsətləri şeir adlandıran bəzi başıbozuqluğun əleyhinə olduğunu görmüşəm.

Vurğulaması yerlidir ki, bu Dərginin gərəkdirdiyi sayfa məhdudluğu, və mənə verilən bir sayfa lıq yer, "Eloğlu" cənablarının ədəbi həyat və yaradıcılığını incələmək üçün bu qonunu qapsamayacaq qədər yetərsizdir. Ancaq dərginin də imkanlarını nəzərə almaq lazımdır. Mən də quş baxışı toxunub keçməli oldum "Eloğlu" yaradıcılığına.

Bu gərəqçəni sayın oxucuların nəzərə almalarını istədim.

Bu dicital dərgidə zəhmət çəkən dostlara, xüsusilə könül coğrafiyalarımıza Körpü salan, hörmətli ədəbiyyatçı dostum "Səxavət bəy İzzəti" cənablarına bu dəyərli işlərindən dolayı təşəkkür edir və sayın "El oğlu" cənablarına uzun ömür, can sağlığı və oğurlar diləyirəm.

ائله دوغروندان دا، ائلی نین اوغلو اولدو «ائل اوغلو»

❁ ووقار نعمت

منیم سه دیبی و تورک دنیاسی نین اورتاق عنعنه وی فورماسی و قالیبی، قوشما، گرابلی قالیبینده چاتدیرا بیلیر.

بو اونون، باشقا فورما و قالیبلی و یا باشقا یئنی چی و اوانقارد آنلایش لاری ردد ائتمه سی آنلامینا گلمز. (نئجه کی، سربست فورمادا و یا کلاسیک فورمادا سربست آنلایش لی گؤزل شعرلر یازمیشدیر) اوندکی او بوتتیک دوشونجه و او تمیز ائنتاناسییا نه قدر گؤزل دوشور او قالیب لره.

«ائل اوغلو» نون «کولک اسهیدی» قوشما شعرینی یا «عبدالرحیم کارا کوچ» ون اولنو، گؤزل و دیل لر ازیری اولموش «مهربان» شعرینی دوشونون! اؤرنه یین او ائنتاناسییا سربست فورمادا آلیماز و یا باشقا جور دئسک او ائنتاناسییا نی او گؤزهللیک ده، سربست فورما چاتدیرماز و ساده سؤز کیمی آلیماز.

بعض ده سربست شعره دوشن ائنتاناسییا لار وار. اؤرنه یین «ناظیم حکمت» یین؛ «سالخیم سؤیود» و یا «نجیب فاضیل کیساکوره» یین؛ «ساکاربا» شعری کیمی! او ائنتاناسییا دا، قوشمادا چیخمازدی.

بعض شعر سنی قانادینا آلیب آپاریر. سن اورادا قالیب، فورما و «نم نمئه ایزم» دوشونمورسن. بو اؤز شعردیر. صاف شعردیر. گؤزهللیک گؤزهللیک دیر. ایستر بیر گول، بیر چیچک گؤزهل لیبی اولسون، یا بیر آخار جای یا بیر آغاج یا بیر داغ. سن ائستتیک باخیش لا اوندان لذت آلیرسان. بورادا بویوت (اندازه)، فورما فرق لی و ... ایشله مز.

ائستتیک روحون اورگاسم حدینه ایستر سنی کلاسیک فضولی نین، نباتی نین بیر بند شعر چاتدیرسین یا مودرن ادیب جانسئورین بیر سربست شعر! یا ائل اوغلونون قوشمالارا سوزولن ائنتاناسییا سی!.. گؤزل گؤزل دیر. هر طرزده اولورسا اولسون! یترکی گؤزل، اصیل و اؤزگون اولسون!

و سنه او ائستتیک لذتی داددیرسین!..

من تانیدیغیم قدیری ایله صدیار وظیفه «ائل اوغلو»، یئنی لیبیه آچیق و اصیل بیر شاعیر، یازار و ادبیات آدمی دیر.

مودرنیزمه و مودرن شعره مخالف گؤرمه دیم من اونو. مخالف اولسا بئله نه گؤزل! چونکو ساوادلی و شعردن آنالایان خوش نیت لی و یئنی دنیا گوروش لو و اؤز شعر آنلایش لی بیر مخالف یوخسونلوغوندا بیزیم مودرنیزمه ده ضعیف قالمیش دیر.

پست مودرن لریزه ایسه، پست مودرنیزمین ایلکه و گره کچه لرین بئله بیلمز. آنالیشیلمازلیغی و آبسوردلوغو پست مودرنیزم بیلرلر نه یازیق کی!..

آنجاق کی من تانیدیغیم «ائل اوغلو» نو، مودرنیزمین علییه نه دئیل، مودرن و پست مودرنیزمه تاشاسیندا بولونان و آنلام سیز سفسطه لر شعر آلدان دیران بعضی باشی بوزوقلوغو علییه نه اولدوغو گورموشم.

وورغولاماسی یئرلی دیر کی، بو درگی نین گره کدیردی ساقا محدودلوغو، و منه وئرلن بیر ساقالیق یئر، ائل اوغلو جناب لاری نین ادبی حیات و یارادیجی لیغینی اینجه له مک اوچون بو قونونو قاپسامایاجاق قدر یترسیدیر. آنجاق درگی نین ده ایمکان لارینی نظره آلماق لازیم دیر. من ده قوش باخیشی توخونوب کنچمه لی اولدوم «ائل اوغلو» یارادیجی لیغینا. بو گره کچه نی سایین اوخوجولارین نظره آلمالارینی ایستردیم.

ایلک گوروش لریزه و ایلک تانیش لیق لریزه، او اولقون یاش لاریندا، بیزلر ایسه گنج ایدیک.

اونون تزه یازدیغی شعرلری گوده ردیک.

لذت له اوخویوب شعر نین تمیز و صاف اوفوق لرینده قاناد آچاردیق و شعرلینی الدن اله و دیل دن دیله گزیدیردیک.

«ماوی گیله لرینده

گؤی خزر دالغالانیر

ائله بیل دنیا بیر جوت

گمی ده بیرغالانیر...»

هله اونولا صوحت لشمه نین باشقا دادی واردی. ایکی فرق لی نسلین آدم لاری اولمامیزا رغم، آرادا کی یاش فرق، اونون صمیمی، ایچ دن، پوزیتو، انرژیلی و گولر اوزونده اریبیر و یوخ اولوردو.

بیر نسل نه دیر کی هله، ائل اوغلو ایمضاسی یا تانیان صدیار وظیفه، پونزیانین نچه عصیر کنچمیشی، ایندی سی و گله جه یی ایله یاشیدیر. منجه ائل اوغلونو هانسی سا بیر فیکری جریانا و یا ایدئولوگییا و بیر آخیم باغلاماق حاقسیزلیق اولاردی.

اونون پونزیاسی ماوی سمادا قاناد آچیب یئنی اوفوق لره بویلاتارکن هئج بیر سرحد تانیمیر:

«ایتیب گنده جک دیر خیال لار کیمی

عؤمور یول لاریندا

ناله ده، سیز دا

گل ایچک سسینی اؤتن قوش لارین

باهار چیچک لئسین بوغازیمیز دا!..»

«نه سن موغایات اول، نه من گؤز-قولاق

هابانا گندیرسه، گئتسین اؤزوموز

آخی بیر- بیرینی تاپاندان سونرا

یئنه اؤزوموزو ایتیریریک بیز!..»

«یئنه باهار گلیر اتمک لرینده

لاله نین نرگیزین تبسوم لری

قالیر قونجالارین دوداق لاریندا

گؤیه ره- گؤیه ره سؤز بوکوم لری...»

سن ائل اوغلونون بو مصراع لارینی اوخویاندا آزاد، گنیش و کوره سل بیر اوفوق منیمسه ییرسن. بورادا هانسی سا «ایزم لری» پیس له ییر، هانسی سا «آخیم لاری» ردد اندیر، هانسی نی ایسه منیمسه ییر دئییه معروضه وئرمک منجه اونون اوفوقونو قارالتماق و اونون سؤز خورجونو گؤزه مک دیر. اونون شعرلرینی اوخویان و یا اونولا تانیش اولان هر کس اونون بیر یئنی لیکی اوخوجو بیلیر و دویور.

آنجاق او، اونا چاتان تمیز و دورو ائنتاناسییا نی داها چوخ، اؤزونون

Yenə

يئنه

* Eloğlu

* ائل اوغلو

Yenə yurd salaydıq o yastançada
Yenə o yamacdən külək əsəydi
Oyanıb yuxudan səhər mehinin
Qəfil gəlişindən çiçək əsəydi

يئنه يورد سالايديق او ياستانچادا
يئنه او ياماجدان كوله ك اسه يدي
اويانيب يوخودان سحر مئهي نين
قفيل گليشيندن چيچك اسه يدي.

Lalanı, nərgizi şəh döyə- döyə
Bir bulud koması qalxaydı göyə
İndicə otaya uçurlar deyə:
Köksümdə çirpinib ürək əsəydi

لالانی، نرگیزی شەح دۆیه- دۆیه
بیر بولود کوماسی قالخایدی گۆیه
ایندیجه اوتایا اوچورلار دئییه:
کۆکسومده چیرپینیب اورەك اسه يدي.

Ənəydi dağların şalalə qizi
Dilində bir ətək ətri, yarpızı
Urkuyub, atılıb görəndə bizi
Dağılıb üzündə ləçək əsəydi

ائیدی داغلارین شالالە قیزی
دیلينده بیر اتك عطری، یارپیزی
اورکویوب، آتیلیب گۆرنده بیزی
داغیلیب اوزونده لچک اسه يدي.

Səkütü yatıbdır hansı meşənin
Yaşıl dodağında, tər bizövşənin
Ömrü olmayaydı az, bənövşənin
Üstünə çaxdıqca şimşək əsəydi

سکوتو یاتیبدیر هانسی مئشه نین
یاشیل دوداغیندا، تەر بیزؤوشه نین
عؤمرؤ اولمایایدی آز، بئؤوشه نین
اوستونه چاخدیقجا شیمشک اسه يدي

Birdə aldadaydı nərgizin himi
Şair xəyalımı, şair fikrimi
O dağlar qizinin yaylığı kimi
Züyrüşüb çiyində ürpək əsəydi.

بیرده آلدادایدی نرگیزین هیمی
شاعر خیالیمی، شاعر فیکریمی
او داغلار قیزینین یایلیغی کیمی
زویروشوب چیینینده اورپک اسه يدي.

O Gecə

Eloğlu

Ustad şair və alim Eloğlunun "O gecə" şeiri günümüzdə başarılı olan şeirlərimizin biridir.

İnanıram şeiri qabaqcadan oxuyanlar bu sözü təsdiq edirlər, oxumayanlar oxuyub təsdiq edəcəklər.

استاد شاعر و عالیم ائل اوغلونون او گئجه گونوموزده باشاریلی اولان شعرلریمیزین بیریدیر.
اینانیرام شعرى قاباقجadan اوخویانلار بو سؤزو تصدیق ائدیرلر، اوخومایانلار اوخویوب تصدیق ائدهجکلر

O Gecə

او گئجه

* Eloğlu

* ائل اوغلو

Yenə xatirələr aparır mənı
İstəklər arzular
güllənən yerə,
Bir gün dodağımda şirin gülüşlər
Bir gün gözyaşlarım sellənən yerə.

Gəzirəm! ömrümün gecələrini
Həyəcan içində, güman içində
Gəzirəm ömrün küçələrini
Yenə çən içində, duman içində

Ləhzə var, verməmə əsirlərə mən
Gecə var, verəməmə ömürlərə mən
O gecə süd yolu ağappaqıydı
Ogecə sud yolu,
süd yuxusu tək
Yorğun fikrimizə ağ yataqıydı.

O geçə ısladı baxışlarımız
Ogecə odlandı baxışlarımız.

Ogecə muğanın seyrinə çıxdıq
Ogecə nə ozaq bir səfəriydi
O geçə dostluğun əlini sıxdıq
Ogecə yaşamaq bir hünəriydi.

Ogecə analar yoldu saçını
Yolduq gözümüzdən mürgüləri biz
Ogecə ağladıq analara biz
Bizə qalib gəldi vətən eşqimiz

Sürdük ömrümüzü yuxusuz,
gülüm
Nə yatdıq ömürdə, nə yuxu gördük?
Arxada az ömür
qarşıda ölüm
Həyatda nə gördük, biz qorxu gördük.

يئنە خاطرەلر آپاریرمەنى
ايستکلر آرزىلار
گوللەنن يئرە
بیر گون دوداغیمدا شیرین گولوشلر
بیر گون گۆز یاشلاریم سئلەنن يئرە.

گزیرم! عۆمرومۇن گئجەلیرینی
هیجان ایچنیدە، گومان ایچیندە
گزیرم عۆمرون کوچهلیرینی
يئنە چن ایچیندە، دومان ایچیندە.

لحظه وار، وئرمەرم عصیرلەرە مەن
گئجە وار، وئرمەرم عۆمورلەرە مەن
او گئجە سود یولو آغ آپپاق ایدی
او گئجە سودیولو،
سود یوخوسو تەک
بورغون فیکریمیزه آغ یاتاق ایدی.

او گئجە ایسلاندى باخیشلاریمیز
او گئجە اودلاندى باخیشلاریمیز

او گئجە موغانین سئیرینە چیخدیق
او گئجە نە اوزاق بیر سفرایدی
او گئجە دوستلوغون الینی سیخدیق
او گجە یاشاماق بیر هنرایدی.

او گئجە آنالار یولدو ساچینی
یولدوق گۆزوموزدن مورگولری بیز
او گئجە آغلادیق آنالارا بیز
بیزه غالب گلدى وطن عشیمیز

سوردوک عۆمروموزو یوخوسوز،
گولوم
نە یاتدیق عۆموردە، نە یوخو گۆردوک؟
آرخادا آز عۆمور،
قارشیدا اؤلوم
حیاتدا نە گۆردوک، بیز قورخو گۆردوک!

Yuxu gəlmir gözümə
Uzun illərdir mənim
Hanı körpəlikdəki,
Rəngləri əfillənən
Yaşıl yuxu çəmənəm
İtdikə kürpəliyim
İtdi yuxu çələngim
Hanı süd əmərləkdə
Gözlərimdən sözlən
Mənim süd rəngli yuxum
Hanı cavanlığında
Bir gözəlin telində
İlişib qalan yuxum
Hanı cavanlığında
Bir bulağın başında
Dumduru Sularıyla
Gümüş səhəngə dolub
Yırğalanıb,
çalxanıb
Axıb durulan yuxum.
Hanı cavanlığında
Adını bilmədiyim
Bir gözəlin telində
İlişib qalan yuxum
O yellərə qarışib
O tellərə qarışib
Tellənib daraq daraq
Mənim daranan yuxum

Gözlərimdən od alıb
Alışib yanan yuxum.

Bir gün yuxum sevgimin darağına ilişdi
Azadlığın al- əlvən bayrağına ilişdi
Bir gün qurtuluşlarda
Mənim böyük xalqımın
Zəhmətə, hüyriyyətə
Mahnıları car olan dodağına ilişdi
Mənim o kövrək yuxum
Fikrimə örpək yuxum

یوخو گلمیر گۆزۈمە
اوزون ایل لردیر منیم
هانى كۆرپه ليكدەكى،
رنگلى افيللەنن
ياشىل يوخو چمنیم
ايتديكجه كۆرپه لگیم
ايتدی يوخو چلنگیم
هانى سود امرليكدە
گۆزلريمدن سۆزلن
منیم سود رنگلى يوخوم
هانى جوانليغيمدا
بیر گۆزه لين تنلينده
ايليشيب قالان يوخوم
هانى جوانليغيمدا
بیر بولاغين باشيندا
دوم - دورو سولاريله
گوموش سهنگه دولوب
يیرغالانیب،
چالخانیب
آخیب دورولان يوخوم
هانى جوانليغيمدا
آدينى بيلمه ديييم
بیر گۆزه لين تنلينده
ايليشيب قالان يوخوم
او يئلره قاريشيب
او تئلره قاريشيب
تئلله نیب داراق داراق
منیم دارانان يوخوم.

گۆزلريمدن اود آلیب
آلیشیب یانان يوخوم

بیرگون يوخوم سۆگیمین داراغینا ایلشیدی
آزادلیعین آل - الوان بایراغینا ایلشیدی
بیرگون قورتولوشلاردا
منیم بویوک خالقیمین
زحمته، حریته
ماهنیلاری جار اولان دوداغینا ایلشیدی
منیم او کۆیرهک يوخوم
فیکریمه اۆرپک يوخوم

Daha gəlmir gözümə
Mən ona həsrətəmsə
Oda, həsrət gözümə
Bir gün ilişdi yuxum
Yurdumun yazıq- yazıq
Yellənən bayrağına
Bir gün, qaranlıqlarda
Qaranlıqlar şəhrində
Güzgü göstərməz yerdə
Bir bilici kişinin
Gözlərindən yağ almış
Ürəyindən od almış
Fikirlərə nur verən
Çırağına ilişdi.

Bir gündə çəkmələrlə
Sinəm üstə gəzənin
Tapdalayıb yuxumu,
Xisin- xisin əzənin
İzləri ölüm yollu
Ayağına ilişdi.

Bəzən elə olub k1,
Yuxum, ox olub mənə
Batıbdır gözlərimə
Daha o çağdan bəri
Fikrim gəzir göyləri
Fikrim süzür göyləri
Nə göydən əlac gəlir
Nə əlacsız yer dinir
Yuxum sərin sular tək
Deşilir gözə gözə
Gözümdən süzə süzə.

Bəli mənim əzizim
Yuxu gəlmir gözümə
»Özüm həsrət özümə«
Necə sərhəd qoyum mən
Gecəmə, gündüzümə.

داھا گلیمیر گۆزومە
من اونا حسرتەمسه
اودا، حسرت گۆزومە
بیرگون ایلشیدی یوخوم
یوردومون یازیق یازیق
یئللەنن بایراغینا
بیرگون، قارانلیقلاردا
قارانلیقلار شەهریندە
گۆزگو گۆستەرمز یئردە
بیر بیلجی کیشینین
گۆزلریندن یاغ آلمیش
اورەییندن اود آلمیش
فیکیرلەر نور وئرن
چیراغینا ایلیشیدی.

بیر گوندە چکملەرلە
سینەم اوستە گزەنین
تاپدالاییب یوخومو،
خیسین- خیسین ازەنین
ایزلی اۆلوم یوللو
ایاغینا ایلیشیدی.

بعضاً ائله اولوبکی،
یوخوم، اوخ اولوب منە
باتیبیدیر گۆزلیمە
داھا اوچاغدان بری
فیکریم گزیر گۆیلری
فیکریم سوزور گۆیلری
نە گۆیدن علاج گلیر
نە علاجسیز یئر دینیر
یوخوم سرین سولار تەک
دئشیلیر گۆزە گۆزە
گۆزومدن سوزە سوزە.

بلی منیم عزیزیم
یوخو گلیمیر گۆزومە
»اۆزوم حسرت اۆزومە«
نّجە سرحد قویوم من
گنّجەمە، گوندوزومە.

هانای او دینج آخساملار

Hanı o dinc axşamlar
Hanı sevdalı gecə
Yanıb əriyən şamlar
O köçəri quşların
İlhamına nə oldu
Yazın gəlmədiyindən
Durnalar unuduldu.

*

Mənə o gecənin ömrünü verin
Verim ömür boyu gündüzlərimi
Yuxum yaralansa, gözümə sərən
Elə o gecəmi, dil əzbərimi
O gecə qayıtdıq xatirələrə
O gecə biz dərin dərələr endik
Biz ayaq yalındıq arzular atlı
O gecə ay atın belinə mindik.

Yandı gözlərimdə o gecəm mənim
Oldu nəfəsimdə tüstü əzizim
Ah mənim ömrümü, mənim günümü
Qaranlıq gecələr kəsdi əzizim
Ulduzlu gecələr necoldü gülüm
Hanı gecələrin aydınlığı bəs
Yoxsa qorxudublar südü qaçıbdır
Hanı ulduzlardan söylənən həvəs.

Bütün ulduzlarla pıçıldaşdıq
Başdan aparardı royalar bizi
Bilirəm o gecə qayıdıb gəlsə
Biz onu yalarırıq
o yalar bizi.

Bu mənəm, sükutun haraylarında
Snmışam « Qarabağ şikəstəsi » tək
Bu yanıq gecəni, bu yanıq məni
Məndən alan torpaq
kimə verəcək.

Yoxsa unudubdur o yaşıl çöllər
O şəhli çəmənlər, qayalar bizi
Birdə qucağına atılsaq bəlkə,

هانى سئودالى گنجە
يانيب ارييهن شاملار
اوکۆچرى قوشلارين
ايلهامينه نه اولدو
يازين گلমেديييندن
دورنالار اونودولدو!.

*

منه اوگنجهنين عؤمرونو وئرين
وئريم عؤمور بويو گوندوزليريمي
يوخوم يارالانسا، گؤزومه سرين
ائله او گنجهمي، ديل ازيريمي
او گنجه قايتديق خاطره لره
او گنجه بيز درين دره لر ائنديك
بيز اياق يالينديق آرزولار اتلى
اوگنجه آي آتين بئلينه مينديک.

ياندى گؤزلريم ده او گنجهم منيم
اولدو نفسيمده توستو عزيزيم
آه منيم عؤمرومو، منيم گونومو
قارانلىق گنجه لر کسدى عزيزيم
اولدوزلو گنجه لر ننجه اولدو گولوم
هانى گنجه لر ين ايدينليغي بس
يوخسا قورخودوبلار سودو قاچيبدير
هانى اولدوزلاردان سؤزلن هوس.

بوتون اولدوزلارلا پيچيلداشارديق
باشدان آپاراردى رويالار بيزى
بيليرم او گنجه قايديب گلسه
بيز اونو يالاريق
او يالار بيزى.

بو منم، سکوتون هاراييلاريندا
سينميشام «قره باغ شکسته سى» تک
بو يانيق گنجهنى بو يانيق منى
مندن آلان تورپاق
کيمه وئره جک.

يوخسا اونودوبدور او ياشيل چؤللر
او شئحلى چمن لر، قايلار بيزى
بيرده قوجاغينا آتيلساق بلکه،

اوچوپور قایالار،
قایالار بیزی!

O çopur qayalar,
qayalar bizi.

Mənə o gecəni qaytaran olsa
Üstəlik verərəm ömrümü varsa
Ogecə arzular qibtələndilər
Bizim eşqimizə
iradəmizə
O gecə kaynat yatıbdır deyə
Dünyanı bir gecə verdilər bizə

منه اوگنجه نی قایتاران اولسا
اوسته لیک وئرهرم عؤمرومو وارسا
اوگنجه آرزیلار غبطه لندیلر
بیزیم عشقمیزه
اراده میزه
اوگنجه کاینات یاتیبیدیر دئییه
دونیاننی بیر گنجه وئردیلر بیزه

